

XIX. évfolyam, 8. szám, 2016



AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

**Tej és Tejtermékek
XIX. évfolyam, 8. szám, 2016**

Megjelenik havonta
2016. augusztus 19.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	4
Világ	4
Európai Unió.....	5
Magyarország	6
Agrárpolitikai hírek	6
Ábrák, táblázatok	7
Nyerstej.....	7
Tejtermékek	15
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések.....	27
Nemzetközi előrevetítések.....	31

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 65,90 forint/kilogramm volt 2016 júliusában. A zsírtartalom 0,01 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,04 százalékpontos romlása és az alapár stagnálása miatt a nyerstej átlagára nem változott júliusban a júniuséhoz képest. A nyerstej átlagára 12 százalékkal volt alacsonyabb az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej felvásárlása 2 százalékkal volt magasabb a 2015. júliusinál, egy hónap alatt nem változott. A nyerstej kiviteli ára a belpiaci árnál 22 százalékkal magasabb, 80,15 forint/kilogramm volt 2016 júliusában, egy hónap alatt 26 százalékkal emelkedett, az előző év azonos hónapját 4 százalékkal haladta meg.

A Rabobank szakértője szerint Új-Zélandon a júniusban, Ausztráliában pedig a júliusban kezdődő új tejszezon elején fog eldőlni, hogy a tejpiacon szeptembertől javulásra lehet-e számítani. A keresleti oldal az ásványolaj árának enyhe emelkedése, a kínai importkereslet élénkülése és a kiskereskedelmi eladások növekedése miatt kedvező. Jelenleg a szakértő a tej árának év végéig tartó lassú emelkedésére számít, ami a kínálat csökkenése mellett fel is gyorsulhat.

Az Egyesült Államok Mezőgazdasági minisztériumának (USDA) júliusi előrevetítése szerint a tej előállítása Indiában 6 százalékkal, Braziliában 3 százalékkal, az USA-ban 2 százalékkal, az EU-ban és Kínában egyaránt 1 százalékkal nőhet, míg Ausztráliában és Japánban egyaránt 1 százalékkal, Oroszországban és Új-Zélandon egyaránt 2 százalékkal csökkenhet 2016-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az USDA szerint az EU soványtejpör-termelése 5 százalékkal 1,8 millió tonnára nőhet, míg exportja 5 százalékkal, 650 ezer tonnára csökkenhet 2016-ban a 2015. évihez viszonyítva, ami jelentős többletet okoz az EU-ban. Az intervenciók raktárakban elhelyezhető, az Európai Bizottság által engedélyezett soványtejpör-mennyiség 109 ezer tonnáról áprilisban 218 ezer tonnára, majd júniusban 350 ezer tonnára emelkedett. A készletek július végén csaknem elérték ezt a szintet.

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára az Európai Unióban 1 százalékkal csökkent, míg az USA-ban 2 százalékkal, Új-Zélandon 14 százalékkal nőtt 2016 júniusában az egy évvel korábbihoz képest. A világpiacon a teljes tejpor értékesítési ára (*FOB* Óceánia) 2016 33. hetén a 7. hetinél 35 százalékkal, a *cheddar* sajté a 11. hetinél 29 százalékkal, a sovány tejporé a 21. hetinél 18 százalékkal, az ömlesztett vajé a 19. hetinél 22 százalékkal volt magasabb. Kína vaj- és vajolaj-importja 35 százalékkal, a teljestejporé 25 százalékkal, a soványtejporé 5 százalékkal emelkedett 2016 első hat hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Az Egyesült Államok Mezőgazdasági minisztériumának (*USDA*) júliusi előrevetítése szerint a tej előállítása Indiában 6 százalékkal, Braziliában 3 százalékkal, az USA-ban 2 százalékkal, az EU-ban és Kínában egyaránt 1 százalékkal nőhet, míg Ausztráliában és Japánban egyaránt 1 százalékkal, Oroszországban és Új-Zélandon egyaránt 2 százalékkal csökkenhet 2016-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A *Rabobank* szakértője szerint Új-Zélandon a júniusban, Ausztráliában pedig a júliusban kezdődő új tejszezon elején fog eldőlni, hogy a tejpiac szeptembertől javulásra lehet-e számítani. A keresleti oldal az ásványolaj árának enyhe emelkedése, a kínai importkereslet élénkülése és a kiskereskedelmi eladások növekedése miatt kedvező. Jelenleg a szakértő a tej árának év végéig tartó lassú emelkedésére számít, ami a kínálat csökkenése mellett fel is gyorsulhat.

Az *USDA* elemzése szerint Ausztráliában az év első öt hónapjában a tejtermelés 3 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához képest; májusban a tejtermelés 5 százalékkal maradt el az előző év azonos hónapjától. Februártól ápriliséig a meghatározó tejtermelő területeken nagyon kevés esőt esett, és a *Murray Darling medencében* alacsony volt a talaj nedvességtartalma. A szárazság miatt az ország tejelő tehenállományának 60 százalékát tartó Viktóriában a legelők állapota az elmúlt 40 évben nem volt ilyen rossz, így a tejtermelők kénytelenek voltak többeltakarmányt és vizet vásárolni. Az alacsony nyerstejár, a magas takarmányköltség és a

kedvezőtlen időrájás hatására emelkedhet a tehenek vágása, ami a tehenállomány 1 százalékos csökkenését és a tejkibocsátás mérséklődését eredményezheti. Az ausztrál meteorológiai hivatal átlagon felüli esőzésre számít július–szeptember időszakban, ami javíthatja a tejtermelők helyzetét.

Az *USDA* szerint Új-Zélandon az év első öt hónapjában a tejtermelés csak kismértékben maradt el az elmúlt évitől, így a tejkibocsátás éves szinten 2 százalékkal, 21,1 millió tonnára csökkenhet. A termelők az alacsony nyerstejárak és a költségek csökkentése miatt kevesebb kiegészítő takarmányt adtak a teheneknek, és növelték a tehenek vágását.

Az *USDA* szerint Kína folyadéktejimportja 650 ezer tonnára emelkedhet az idén. A behozatal az év első öt hónapjában 87 százalékkal, 260 ezer tonnára nőtt. A 2011 és 2015 közötti időszakban a folyadéktej behozatala évente átlagosan 61 százalékkal bővült. A piacot az EU dominálja, mivel a tejimport közel kétharmada innen származott 2013 és 2015 között.

Az *USDA* szerint 2016-ban az USA-ban 2 százalékkal több sajtot állíthatnak elő, míg a sajt exportja a magas belpiaci árak miatti versenyképességvesztés miatt 13 százalékkal, 275 ezer tonnára csökkenhet a 2015. évihez képest. Az Egyesült Államok Dél-Koreába 48 százalékkal, Japánba 30 százalékkal kevesebb sajtot szállított az év első öt hónapjában. Az ázsiai piacon élénkült a verseny az ausztráliai, az új-zélandi és az európai uniós sajtokkal. Az USA-ban a sajt fogyasztása várhatóan olyan magas lesz, hogy a külpiacon értékesítés csökkenése ellenére az év végi készletek elmaradhatnak az egy évvel korábbitól. Oroszország sajtimportja 10 százalékkal emelkedhet az idén, amit az okozhat, hogy 2011 és 2015 között a termelés éves átlagban 4 százalékkal nőtt, míg az idei évben a kibocsátás stagnálására számítanak az elemzők.

Az *USDA* szerint Új-Zéland teljestejpor-termelése és -exportja egyaránt 1 százalékkal csökkenhet 2016-ban a 2015. évihez képest. A kiszállítás az év első öt hónapjában ugyan 6 százalékkal elmaradt az egy évvel korábbitól, azonban szeptembertől az év végéig növekedésre lehet számítani. Kína importja éves szinten 8 százalékkal, 375 ezer tonnára emelkedhet. Kína első negyedévi importja 2012-ben és 2013-ban a teljes éves mennyiség 31 százalékát, 2014-ben és 2015-ben közel

felét tette ki. Az ország első negyedében 204 ezer tonna teljes tejpport importált, ami a várható éves mennyiség 54 százalékát adja, így az év hátralévő részében az ország importkereslete lanyhulhat. Az első negyedévi behozatal legnagyobb része Új-Zélandról származott, mivel a szigetország kivitelére kedvezően hatott, hogy Kína az új-zélandi tejpportot 2016-ban 133 675 tonna tejpport mennyiségig a korábbi 10 százalékról 2,5 százalékra csökkentette. Amennyiben Új-Zéland ennél több tejpport szállítana Kínába, a vámot megemelnék.

Az *USDA* szerint Új-Zéland soványtejpport-termelése 3 százalékkal, 380 ezer tonnára csökkenhet, míg exportja 1 százalékkal, 415 ezer tonnára emelkedhet 2016-ban a 2015. évihez képest. Az év első öt hónapjában a kivitel közel egyharmada Kínába és a Fülöp-szigetekre irányult. Az USA soványtejpport-termelése 2 százalékkal, 1045 ezer tonnára nőhet, míg exportja 3 százalékkal, 544 ezer tonnára csökkenhet az idén a tavalyihoz viszonyítva. Az USA az év első öt hónapjában több sovány tejpport szállított Mexikóba és a Fülöp-szigetekre, míg az élénk verseny miatt az ázsiai piacokra (Indonézia, Kína, Vietnam és Malajzia) kevesebbet.

Európai Unió

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 2016. 18–31. hét közötti időszakban 52 százalékkal nőtt. Az ezt követő két hétben nem volt jegyzés a tőzsdén. Hollandiában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára 2016 17–33. hete között 74 százalékkal nőtt. Hollandiában a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 4,4 százalék zsírtartalomra vonatkozóan 29,5 euró/100 kilogramm volt augusztus 17-én. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára augusztus 1-jén áfa nélkül, szállítási költséggel 33,5 euró/100 kilogramm, a Németországból és az Ausztriából származó 3,6 százalék zsírtartalmú nyerstejé 32,5 euró/100 kilogramm, a fölözötté 17,25 euró/100 kilogramm volt. Olaszországban, Lodi városában augusztus 12-én a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 33,75 euró/100 kilogramm, a 3,6 százalék zsírtartalmú, Franciaországból származó nyerstejé 32 euró/100 kilogramm, a Németországból származóé 33,25 euró/100 kilogramm, a fölözötté 18,5 euró/100 kilogramm volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej

alapanyagértékét 4,0 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérje-beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj- és soványtejpport-jegyzései alapján határoznak meg. A zsírérték 10 százalékkal, a fehérjeérték 2 százalékkal nőtt, így az alapanyagérték 6 százalékkal volt magasabb 2016 júliusában az előző év azonos hónapjához képest.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára 2016. 18–33. hét között 45 százalékkal, a sovány tejpporté 2016. 11–33. hét között 14 százalékkal nőtt. A kempteni árutőzsdén a 25 kilogrammos kiszerelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 356 euró/100 kilogramm, a 25 kilogrammos kiszerelésű zsákos, élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejpporté 183 euró/100 kilogramm volt a 33. héten. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 61 százalékkal, a sovány tejpporté 5 százalékkal magasabb volt a vizsgált héten.

Az Európai Bizottság adatai szerint vajból továbbra sem érkezett intervenciós felajánlás, ellenben sovány tejpportból 2016. január 1-je és augusztus 14-e között már 332 419 tonna került intervenciós raktárakba. A vaj magántárolási felajánlása 2016. január 4-e és augusztus 14-e között 125 489 tonna, a sovány tejpporté 51 665 tonna volt. A sajt magántárolási támogatására 2016. február 15-e és augusztus 14-e között 50 838 tonna kérelem érkezett. A vaj magántárolási készlete 2016. június végén 99 379 tonna, a sovány tejpporté 39 261 tonna, a sajté 24 444 tonna, a sovány tejpport intervenciós készlete 287 415 tonna volt, míg a vaj intervenciós készlete továbbra is üres maradt. A sovány tejpport termelésének 30 százalékát intervenciós raktárakba, 3 százalékát magántárolási raktárakba, a vaj termelésének 10 százalékát magántárolási raktárakba ajánlották fel az év első hat hónapjában.

Az *USDA* előrevetítése szerint az alacsonyabb nyerstejárak ellenére az EU tejtermelői 6 százalékkal növelték a tej beszállítását 2016 első négy hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az első negyedében a tejfelvásárlás Belgiumban 14 százalékkal, Hollandiában és Csehországban 18 százalékkal, Írországból 34 százalékkal nőtt, ami meghaladta a várakozásokat. Éves szinten azonban a tejtermelés emelkedése a nyerstej árának 2016. január és június közötti időszakban megfigyelhető 13 százalékos esése miatt jelentősen lassulhat. A tejtermelők árbevétele csökkent, a veszteségeket a támogatások bizonyos mértékben ellensúlyozták, így a tejtermelés várhatóan 1 százalékkal, 151,6

millió tonnára nő 2016-ban.

Az *USDA* szerint az EU sajttermelése az idén 1 százalékkal, 9,8 millió tonnára emelkedhet. Az orosz piac elvesztése ellenére az EU sajtexportja versenyképesebbé vált az amerikai dollár erősödése miatt, így 10 százalékkal, 790 ezer tonnára bővíthet. Az Egyesült Államok messze a legfontosabb célpiaca az unióból származó sajtnek, 2015-ben a teljes kiszállítás 20 százalékát adta és ez a részarány várhatóan az idén sem változik. A közösség további meghatározó célpiacai közé tartozik Japán, Svájc és Szaúd-Arábia. Az Európai Unió exportjának jelentős növekedése mellett a belpiaci fogyasztás várhatóan nem változik, így a sajt magántárolási készlete 30 ezer tonna lehet az idei év végén.

Az *USDA* szerint az orosz importpiac elvesztése ellenére az EU vajexportja gyorsan nőtt az elmúlt két évben: 2014-ben 16 százalékkal, 2015-ben 35 százalékkal. Az év első öt hónapjában csaknem 50 százalékkal bővült a kiszállítás az előző év azonos időszakához képest. A kivitel legnagyobb része Kínába, Szaúd-Arábiába és Egyiptomba irányult. Ennek eredményeként az EU vajexportja 25 százalékkal, 240 ezer tonnára nőhet az idei évben a tavalyihoz képest. Bár a vaj kibocsátása 2 százalékkal lehet több az idén, a többletmennyiséget kizárólag a magántárolási készletben halmozzák fel és az intervenciót előreláthatóan nem veszik igénybe. A vaj magántárolási készletekben való felhalmozódása arra utal, hogy a feldolgozók bíznak abban, hogy 2016 második felében tovább emelkedhetnek a vajárak, és a készlet az év második felében csökkenhet.

Az *USDA* szerint az EU soványtejpor-termelése 5 százalékkal, 1,8 millió tonnára nőhet, míg exportja 5 százalékkal, 650 ezer tonnára csökkenhet 2016-ban a 2015. évihez viszonyítva, ami jelentős többletet okoz az EU-ban. Az intervenciók raktárakban elhelyezhető, az Európai Bizottság által engedélyezett soványtejpor-

mennyiség 109 ezer tonnáról áprilisban 218 ezer tonnára, majd júniusban 350 ezer tonnára emelkedett. A készletek július végén csaknem elérték ezt a szintet.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 65,90 forint/kilogramm volt 2016 júliusában. A zsírtartalom 0,01 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,04 százalékpontos romlása és az alapár stagnálása miatt a nyerstej átlagára nem változott júliusban a júniuséhoz képest. A nyerstej átlagára 12 százalékkal volt alacsonyabb az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej felvásárlása 2 százalékkal volt magasabb a 2015. júliusinál, egy hónap alatt nem változott.

Magyarországon a nyerstej kiviteli ára a belpiaci árnál 22 százalékkal magasabb, 80,15 forint/kilogramm volt 2016 júliusában, egy hónap alatt 26 százalékkal emelkedett, az előző év azonos hónapját 4 százalékkal haladta meg. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 1 százalékkal nőtt júliusban az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 24 százalékkal kevesebb, míg a feldolgozók 44 százalékkal több nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 9 százalékkal maradt el a feldolgozóképtől a vizsgált hónapban.

Az AKI PÁIR adatai szerint a hazai előállítású trappista sajt feldolgozói értékesítési ára 3 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejé 5 százalékkal, a tejfölé 7 százalékkal, a tehéntúróé 10 százalékkal csökkent 2016 júliusában az előző év azonos hónapjához képest. A KSH adatai szerint a 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tej és a trappista tömbsajt fogyasztói ára egyaránt 7 százalékkal volt alacsonyabb ugyanebben az összehasonlításban.

Agrárpolitikai hírek

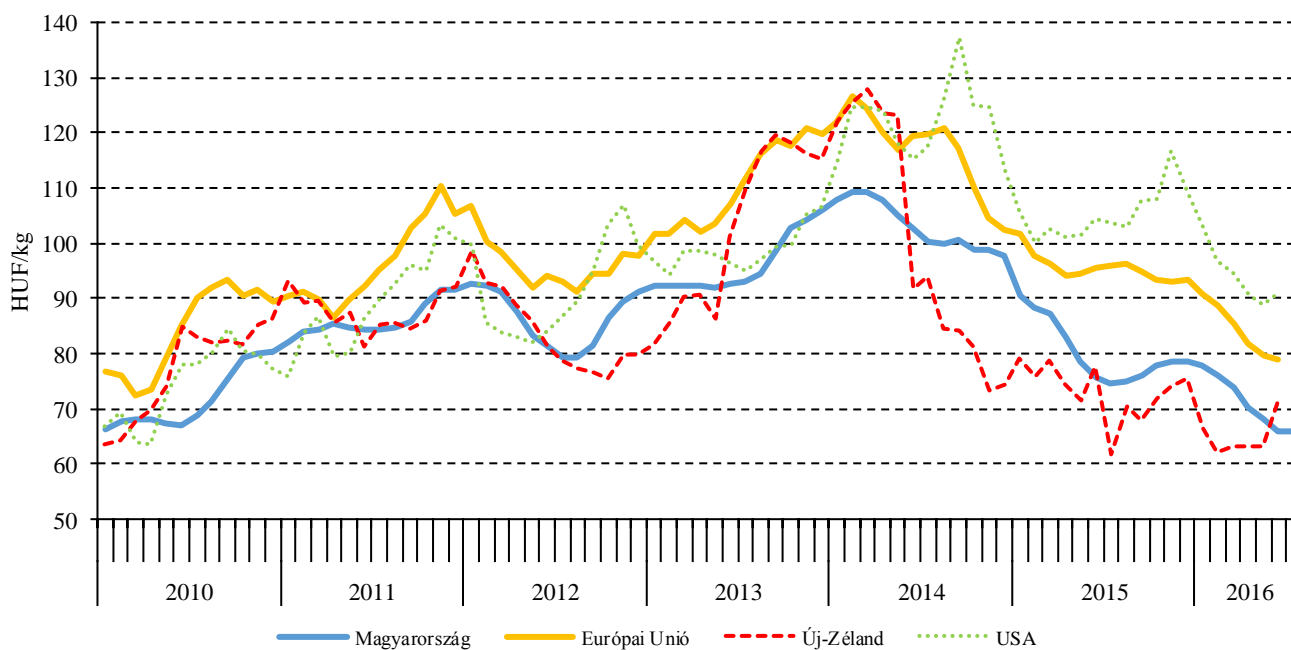
- Az Európai Unió július 18-án döntött az újabb, 500 millió euró értékű tejágazatot célzó csomagról, amelynek Magyarország kapta a 2,7 százalékát (9,5 millió eurót), ami mintegy 3 milliárd forintnak fel meg. A 2,7 százalékos támogatás révén a magyar tejtermelő ágazat az európai uniós 1,1 százalékos súlyán felül tudott részesedni a csomagból. A 3 milliárd forint értékű uniós támogatáshoz a kormány a költségvetésből ad

még 3 milliárd forintot, így a magyar tejtermelőket 6 milliárd forint segíti a piaci válság leküzdésében. Az 500 millió euró értékű uniós csomag két részből áll, az egyik 150 millió eurót, a másik pedig 350 millió eurót tartalmaz. Az elsónél a gazdák az önkéntes termelés-csökkenéshez tudják majd hívni a szükséges összeget.

Ábrák, táblázatok

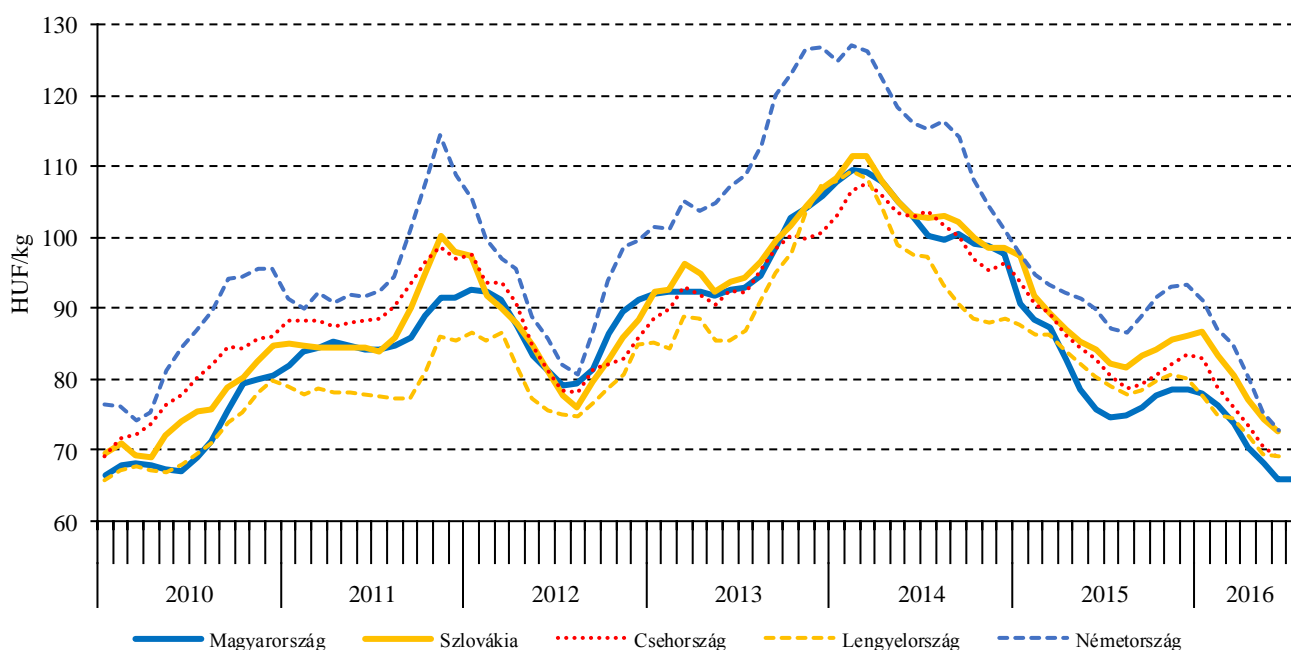
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2016)



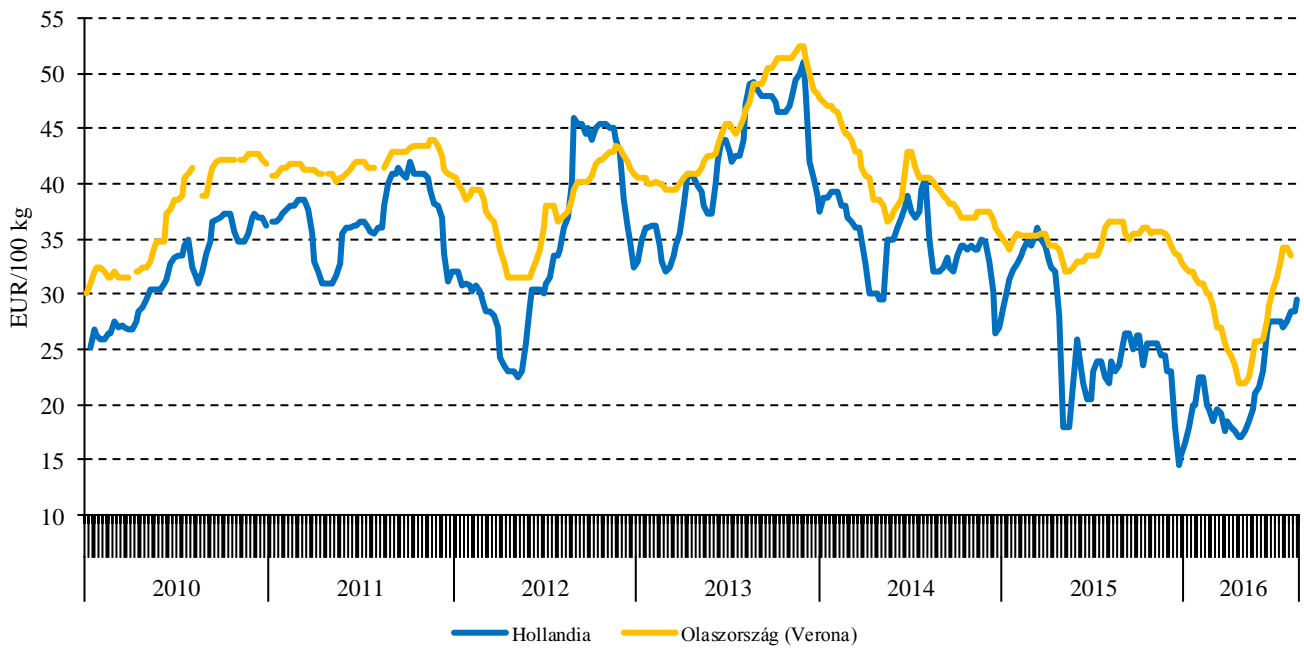
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2016)



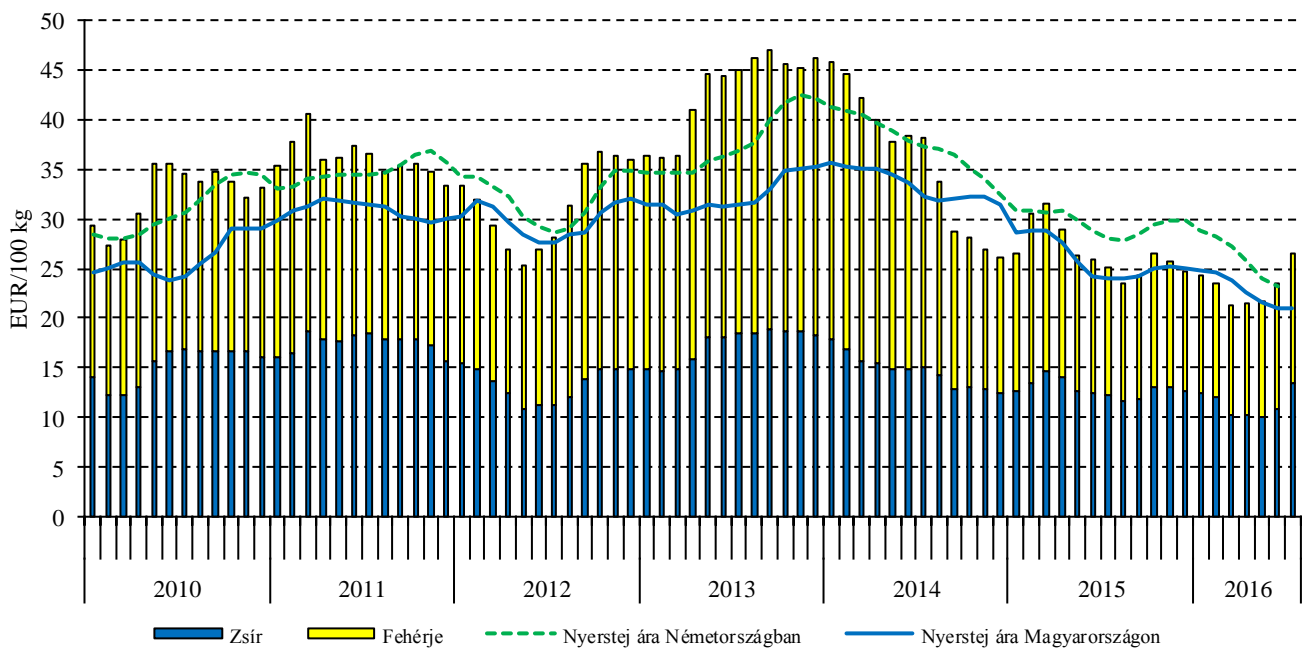
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2016)



Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2016)



Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon**

	2015. VII.	2016. VI.	2016. VII.	2016. VII./ 2015. VII. (százalék)	2016. VII./ 2016. VI. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	74,47	64,68	64,58	86,72	99,84
Felvásárlás (tonna)	94 637	96 525	96 203	101,66	99,67
Átlagár (HUF/kg)	74,51	65,98	65,90	88,45	99,88
Fehérje (százalék)	3,17	3,25	3,21	101,40	98,93
Zsír (százalék)	3,52	3,66	3,65	103,84	99,73

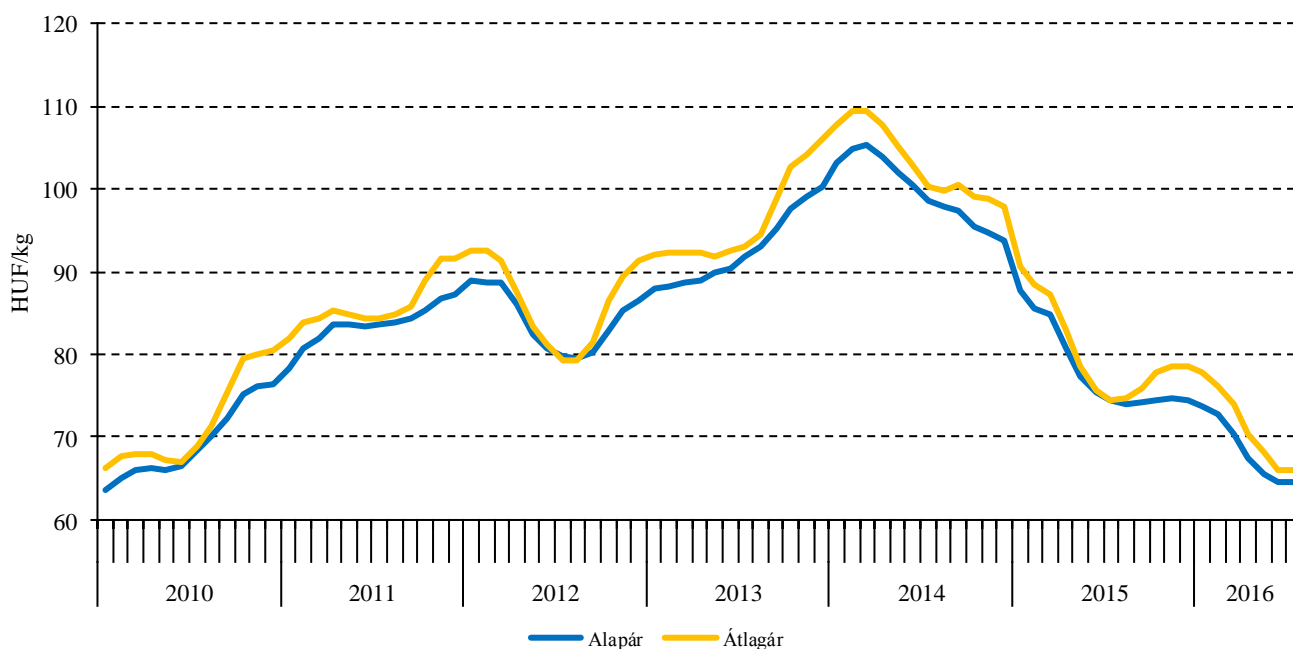
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon**

	2015. VII.	2016. VI.	2016. VII.	2016. VII./ 2015. VII. (százalék)	2016. VII./ 2016. VI. (százalék)
Mennyiség (tonna)	15 645	11 521	15 847	101,29	137,54
Átlagár (HUF/kg)	77,42	63,40	80,15	103,53	126,42
Fehérje (százalék)	3,21	3,24	3,21	100,13	99,09
Zsír (százalék)	3,61	3,69	3,66	101,51	99,31

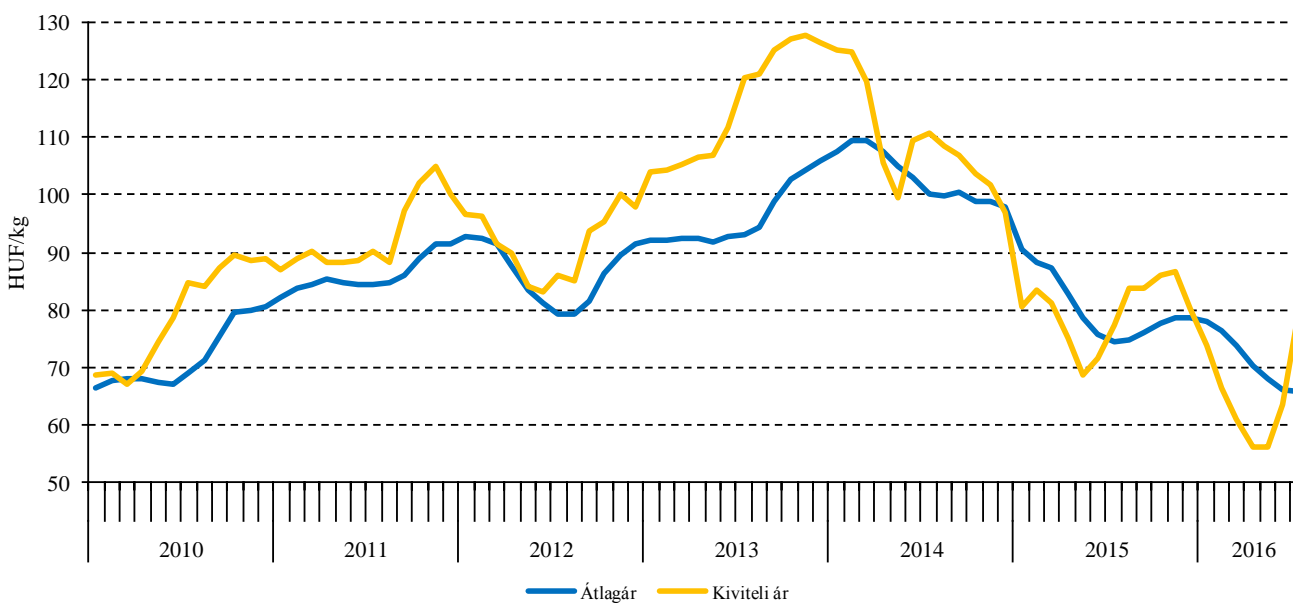
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2016)

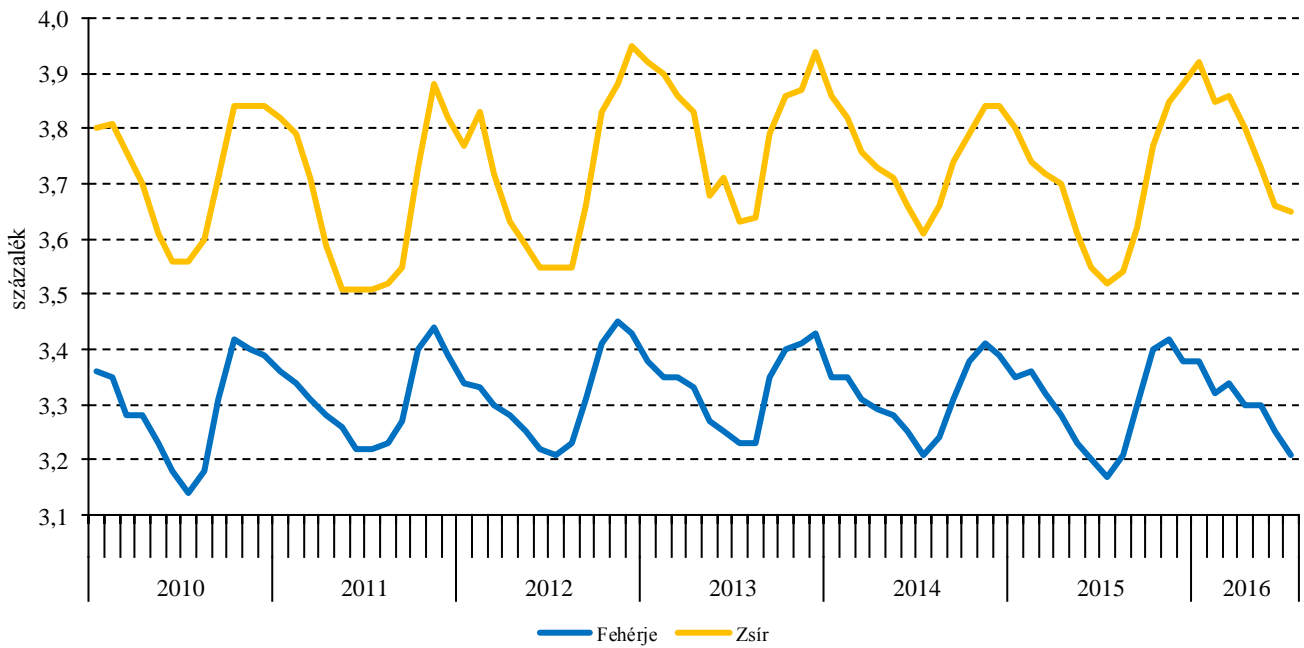


^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} és kiviteli ára Magyarországon (2010-2016)

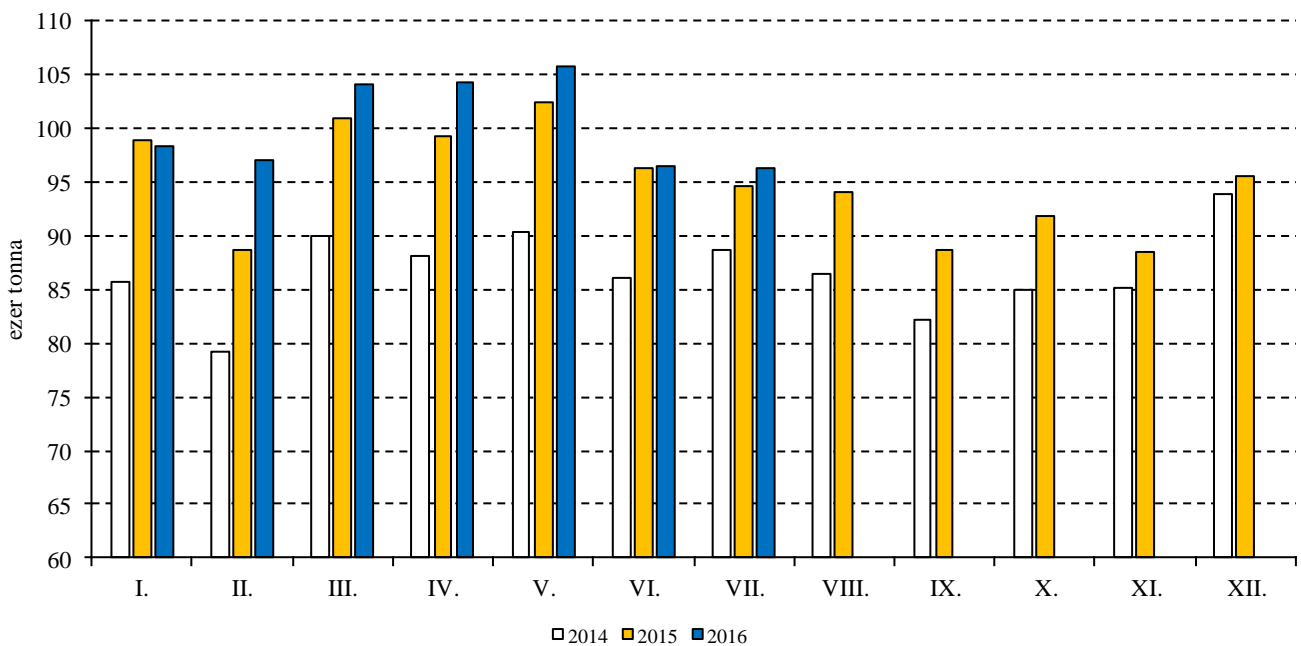


^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2016)

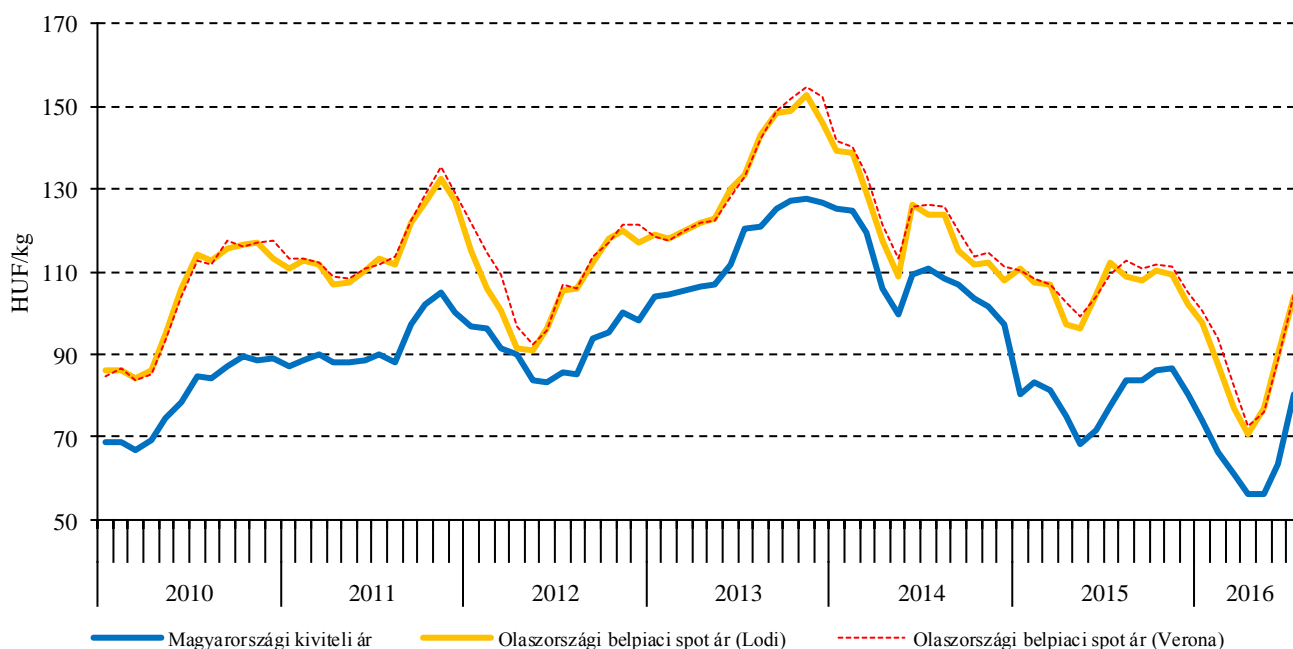
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2014-2016)



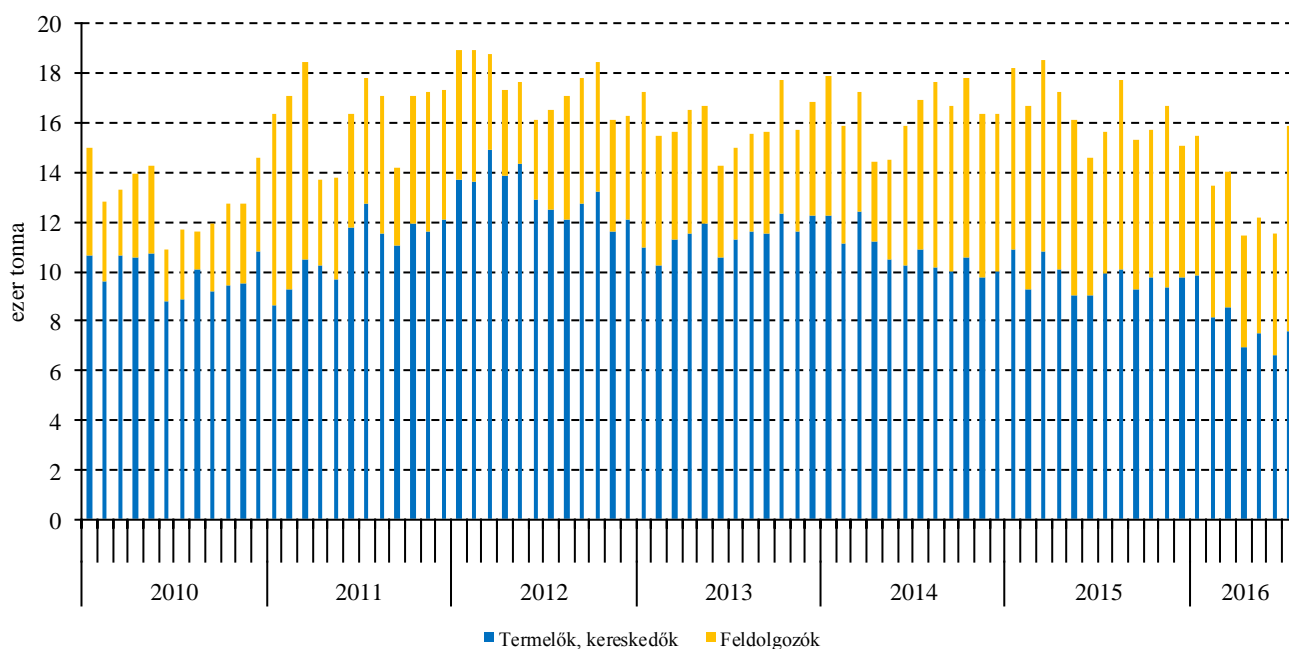
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2016)



Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2016)



Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2016. augusztus 17-ig beérkezett adatok)

	2015. VI.		2016. V.		2016. VI.		2016. VI./ 2015. VI. (százalék)	2016. VI./ 2016. V. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Ausztria	38,33	102,05	29,77	93,62	29,26	91,85	90,00	98,11
Belgium	36,41	85,38	22,85	71,86	22,85	71,73	84,01	99,82
Dánia	41,00	96,46	27,42	86,23	26,22	82,31	85,33	95,45
Egyesült Királyság	38,32	99,55	26,26	82,58	25,39 ^{a)}	79,70	80,06	96,51
Finnország	44,87	82,57	37,24	117,11	36,77	115,43	139,80	98,57
Franciaország	36,91	98,43	28,78	90,51	28,65	89,94	91,37	99,37
Görögország	42,34	129,80	37,56	118,12	37,35	117,25	90,33	99,26
Hollandia	42,00	95,21	25,00	78,62	25,00	78,48	82,43	99,82
Írország	36,90	87,91	23,99	75,44	23,50 ^{a)}	73,77	83,92	97,79
Luxemburg	37,85	89,90	26,10	82,08	25,04	78,60	87,43	95,76
Németország	37,97	90,00	23,96	75,35	23,22	72,89	80,99	96,74
Olaszország	41,21	108,79	31,07	97,71	30,63	96,15	88,38	98,40
Portugália	34,34	89,87	27,59	86,77	27,40	86,01	95,70	99,12
Spanyolország	35,44	91,84	28,35	89,16	27,96 ^{a)}	87,77	95,57	98,44
Svédország	39,70	98,99	29,60	93,09	27,96	87,77	88,67	94,29
Ciprus	55,64	174,13	54,71	172,05	55,00	172,65	99,15	100,35
Csehország	33,73	83,04	22,52	70,82	22,02	69,12	83,24	97,60
Észtország	32,80	72,61	21,19	66,64	20,24	63,54	87,51	95,35
Lengyelország	32,43	84,22	23,33	73,37	23,12	72,58	86,18	98,92
Lettország	29,59	66,59	18,24	57,36	17,78	55,81	83,81	97,30
Litvánia	26,14	64,65	17,94	56,42	16,91	53,08	82,10	94,08
Magyarország	33,69	75,74	21,67	68,15	21,02	65,98	87,11	96,82
Málta	46,21	140,35	43,97	138,28	45,03	141,35	100,71	102,22
Szlovákia	33,63	84,29	23,67	74,44	23,17	72,73	86,29	97,70
Szlovénia	34,67	86,31	23,46	73,78	23,16	72,70	84,23	98,54
Bulgária	34,03	82,91	24,73	77,77	24,60	77,22	93,14	99,29
Románia	29,15	73,55	21,81	68,59	21,62	67,87	92,28	98,95
Horvátország	35,69	100,64	28,78	90,51	28,16	88,40	87,84	97,67
EU-28	37,64	94,09	26,30	82,71	25,81	81,02	86,11	97,96

^{a)} A tagállam becslése.

^{b)} Az Európai Bizottság (DG-AGRI C3) becslése.

^{c)} Az LTO becslése.

Megjegyzés: A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2015. VI.		2016. V.		2016. VI.		2016. VI./ 2015. VI. (százalék)	2016. VI./ 2016. V. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	29,35	93,93	24,05	73,08	25,08	79,94	85,47	104,29
Brazília	28,94	90,35	30,73	96,85	33,42	105,01	115,50	108,76
Japán	71,57	223,50	80,84	254,28	84,51	265,33	118,07	104,54
Svájc	57,92	180,90	52,50	165,17	–	–	–	–
Új-Zéland	24,87	77,62	20,11	63,24	22,86	71,76	91,92	113,67
USA	33,47	104,47	28,30	89,00	29,10	91,27	86,93	102,81

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

Ország	Feldolgozó	2015. VI.	2016. V.	2016. VI.	EUR/100 kg	
					2016. VI./ 2015. VI. (százalék)	2016. VI./ 2016. V. (százalék)
Belgium	Milcobel	28,49	22,27	22,27	78,17	100,00
Németország	Müller (Leppersdorf)	27,55	22,17	22,66	82,25	102,21
Németország	DMK	28,16	21,23	20,24	71,88	95,34
Dánia	Arla Foods	29,78	25,81	24,54	82,40	95,08
Finnország	Hämeenlinnan Osuusmeijeri	37,77	–	–	–	–
Franciaország	Savencia (Basse Normandie)	34,01	29,00	28,86	84,86	99,52
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	33,08	30,68	31,14	94,14	101,50
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	31,50	27,87	27,75	88,10	99,57
Franciaország	Sodiaal (Pas de Calais)	32,15	29,22	28,96	90,08	99,11
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	31,55	23,62	23,30	73,85	98,65
Nagy-Britannia	First Milk	28,14	–	–	–	–
Írország	Dairygold	–	22,56	22,56	–	100,00
Írország	Glanbia	25,97	21,00	21,00	80,86	100,00
Írország	Kerry Agribusiness	28,45	22,93	22,93	80,60	100,00
Olaszország	Granarolo (North)	38,29	36,35	36,35	94,93	100,00
Hollandia	DOC Cheese	25,62	21,25	20,25	79,04	95,29
Hollandia	FrieslandCampina	29,66	24,24	24,24	81,73	100,00
EU átlag	–	30,64	25,35	25,14	82,05	99,17

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2015. VII.	2016. VI.	2016. VII.	HUF/liter	
				2016. VII./ 2015. VII. (százalék)	2016. VII./ 2016. VI. (százalék)
Polytej, 2,8 százalékos zsírtartalom	126,56	105,92	112,89	89,21	106,59
Dobozos tej, 2,8 százalékos zsírtartalom	139,32	132,70	132,50	95,10	99,84
Dobozos tartós tej, 2,8 százalékos zsírtartalom	143,02	138,53	140,64	98,33	101,52
Dobozos tartós tej, 1,5 százalékos zsírtartalom	112,14	106,03	107,62	95,97	101,50

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2015. VII.	2016. VI.	2016. VII.	HUF/kg	
				2016. VII./ 2015. VII. (százalék)	2016. VII./ 2016. VI. (százalék)
Adagolt vaj	1 300,89	1 190,34	1 192,79	91,69	100,21
Natúr vajkrém	812,26	782,83	787,63	96,97	100,61
Tehéntúró	576,19	523,95	519,86	90,22	99,22
Tejföl	368,39	342,01	341,05	92,58	99,72
Natúr joghurt	275,89	228,12	209,17	75,82	91,69
Gyümölcsös joghurt	421,76	318,91	326,89	77,50	102,50
Kefir	254,72	223,33	224,79	88,25	100,65
Trappista sajt	901,56	793,62	874,19	96,96	110,15
Ömlesztett sajt	1 033,68	1 018,77	1 028,22	99,47	100,93

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének mennyisége

Megnevezés	tonna					
	2015. I-V.		2016. I-V.		2016. I-V./2015. I-V. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	50 925	200 203	39 370	168 036	77,31	83,93
0402 Tej és tejszín ^{b)}	3 328	104	3 638	70	109,31	66,91
0403 Kefir, joghurt	18 495	1 184	21 847	1 465	118,12	123,73
0404 Tejsavó	3 725	14 913	3 268	14 802	87,75	99,26
0405 Vaj és vajkrém	2 952	372	3 275	356	110,97	95,60
0406 Sajt és túró	20 432	9 355	25 184	11 364	123,26	121,47

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének értéke

Megnevezés	ezer HUF					
	2015. I-V.		2016. I-V.		2016. I-V./2015. I-V. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	7 723 558	18 817 337	5 961 041	14 473 128	77,18	76,91
0402 Tej és tejszín ^{b)}	2 083 271	95 731	2 018 227	52 762	96,88	55,11
0403 Kefir, joghurt	5 717 499	439 075	6 524 638	522 297	114,12	118,95
0404 Tejsavó	1 666 892	2 375 124	1 360 994	4 009 859	81,65	168,83
0405 Vaj és vajkrém	3 108 349	336 083	3 134 890	276 627	100,85	82,31
0406 Sajt és túró	18 335 029	11 778 009	20 283 802	13 115 302	110,63	111,35
Összesen	38 634 597	33 841 359	39 283 592	32 449 975	101,68	95,89

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

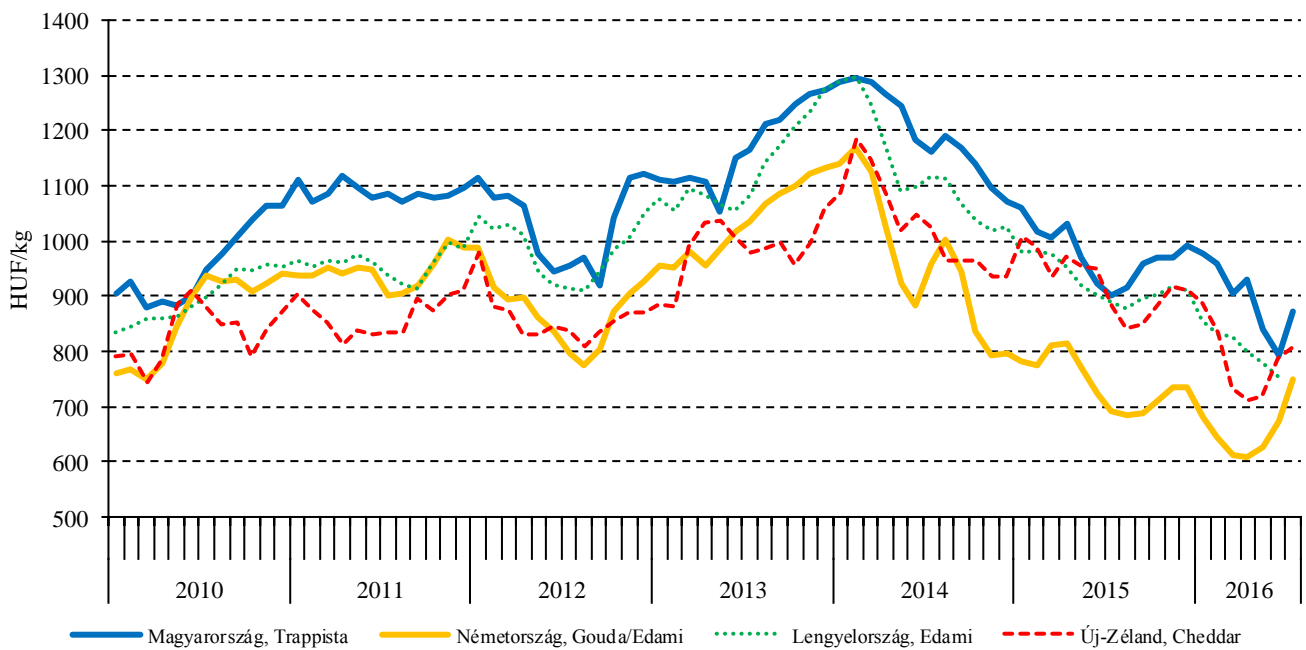
Megnevezés	HUF/kg					
	2015. I-V.		2016. I-V.		2016. I-V./2015. I-V. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	151,67	93,99	151,41	86,13	99,83	91,64
0402 Tej és tejszín ^{b)}	626,05	919,34	554,83	757,30	88,62	82,37
0403 Kefir, joghurt	309,13	370,95	298,65	356,63	96,61	96,14
0404 Tejsavó	447,51	159,26	416,41	270,90	93,05	170,09
0405 Vaj és vajkrém	1 053,11	902,88	957,14	777,33	90,89	86,09
0406 Sajt és túró	897,36	1 258,94	805,43	1 154,10	89,76	91,67

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

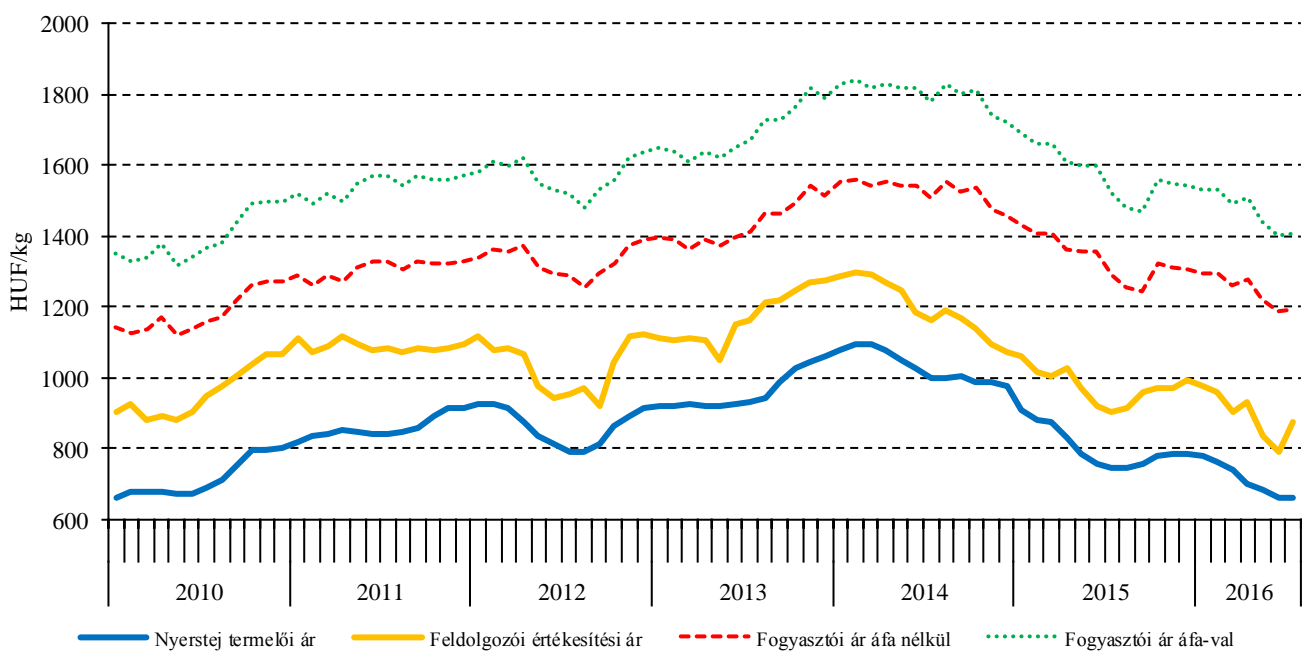
Forrás: KSH

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)



Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutózsde – ZMP, Hannoveri árutózsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

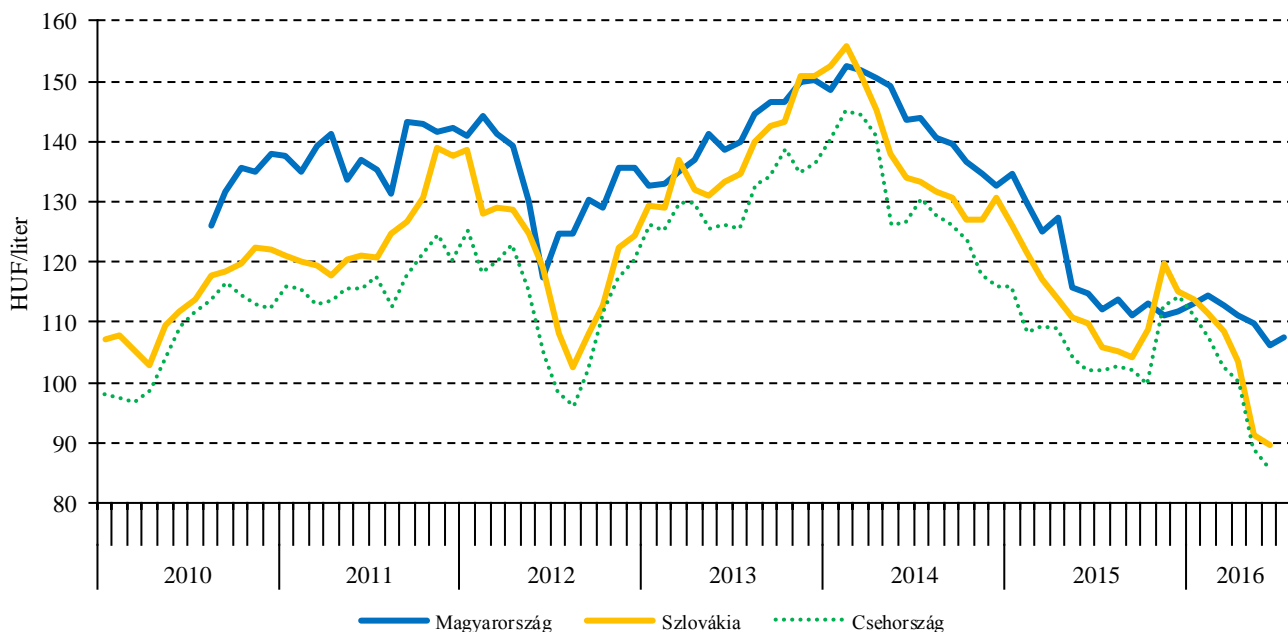
12. ábra: A trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2016)



Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstej árának felel meg.

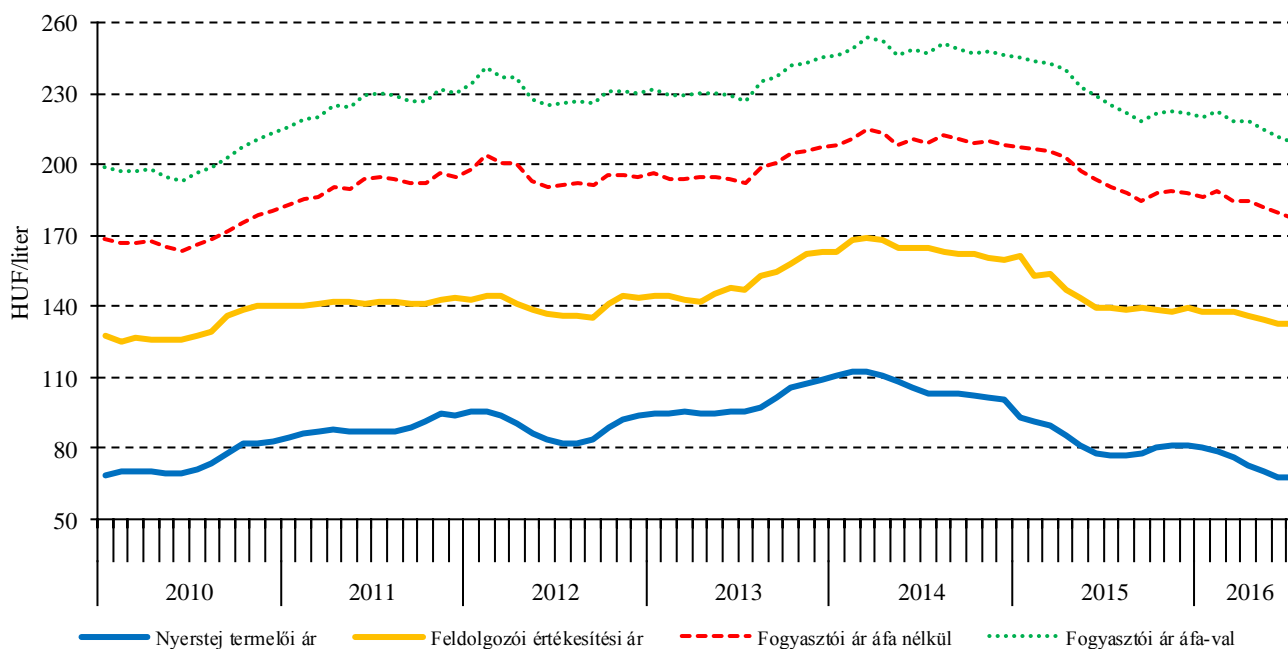
Forrás: AKI PÁIR, KSH

13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

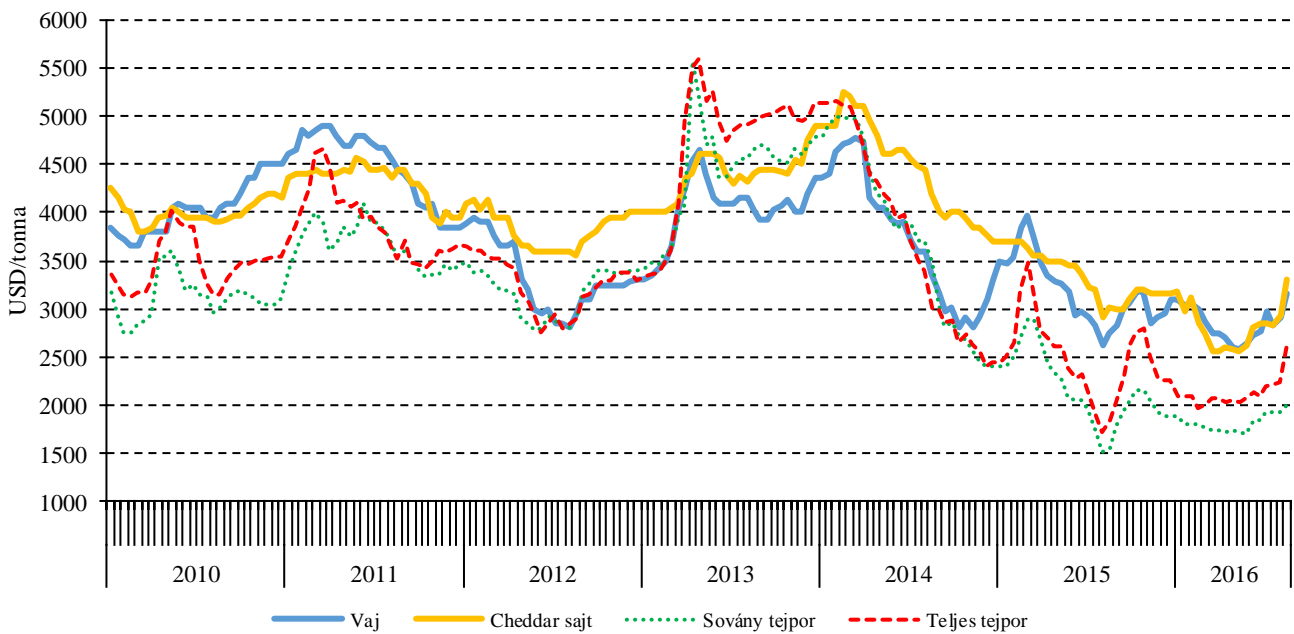


^{a)} 1,5 százalékos zsírtartalom dobozos tartós.
 Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2016)

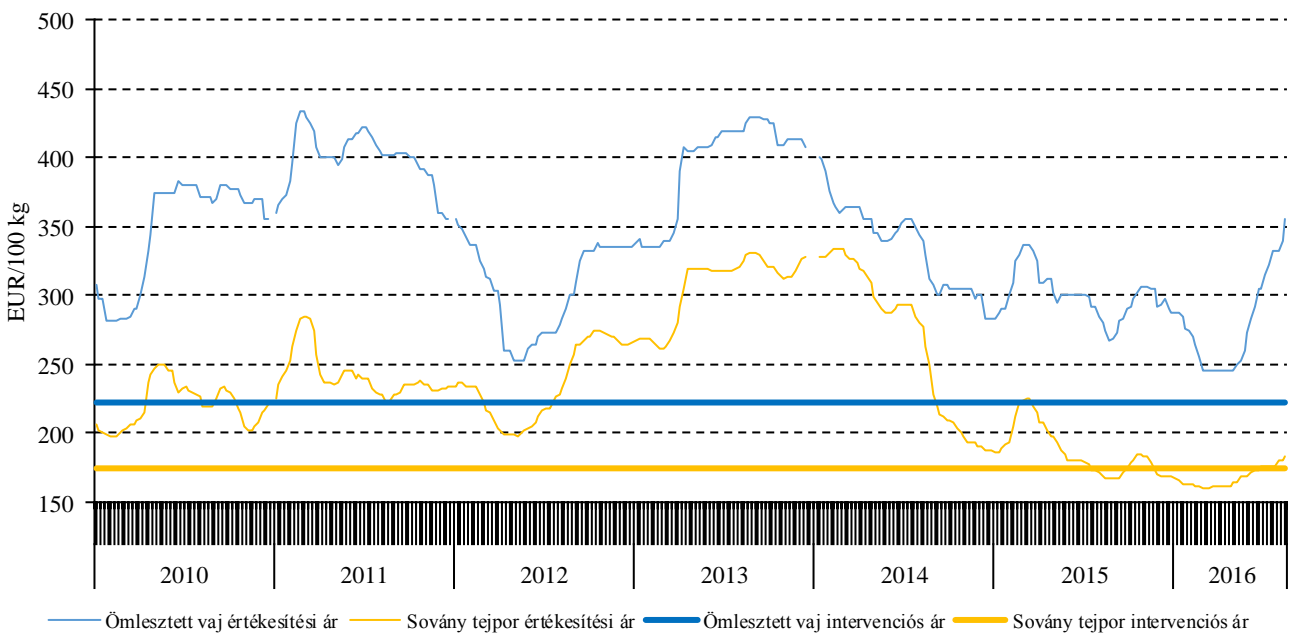


Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejre, a fogyasztói ár 2,8 százalékos zsírtartalmú pasztörözött tejre vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR, KSH

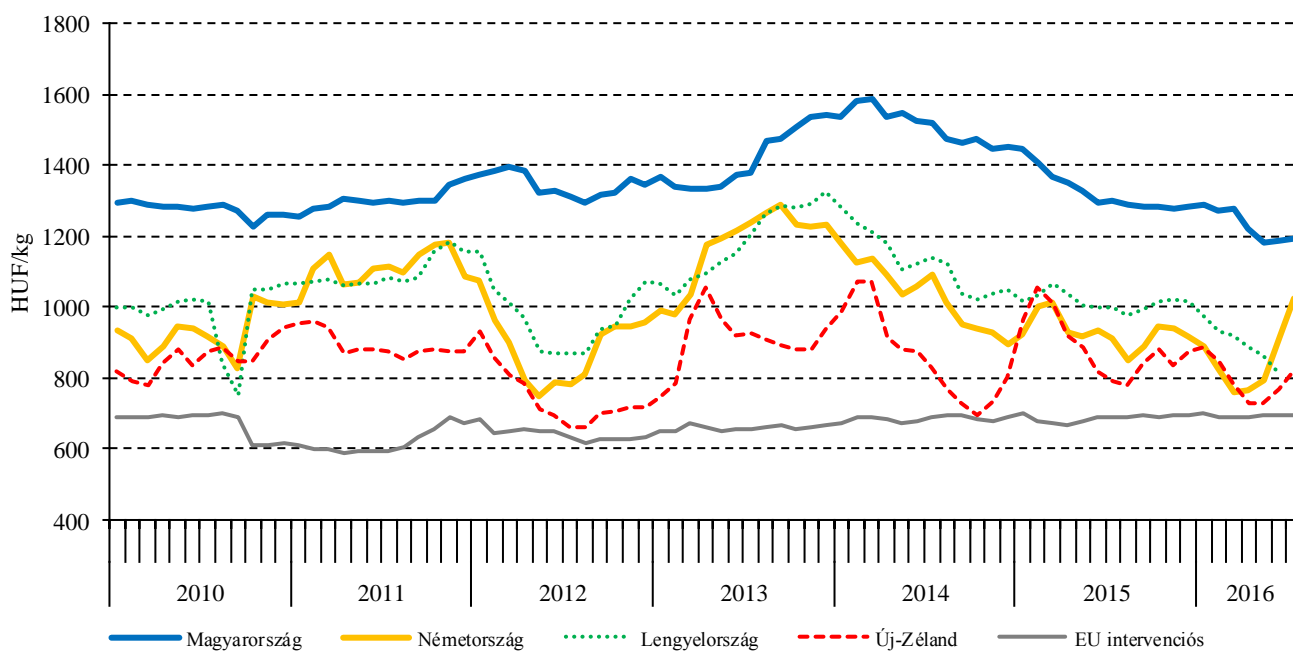
15. ábra: A tejtermékek kétheti világsági^{a)} értékesítési ára (2010-2016)

^{a)} FOB Óceánia.
Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpor heti értékesítési és intervenciósi ára Németországban (2010-2016)



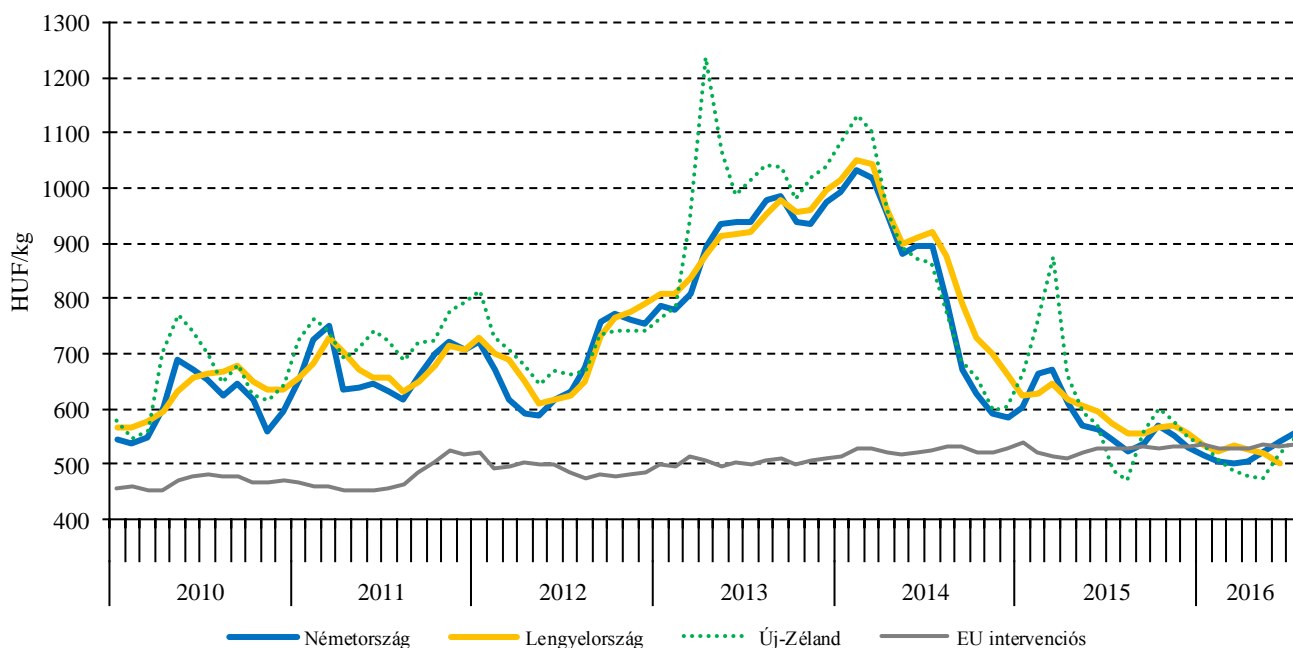
Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.

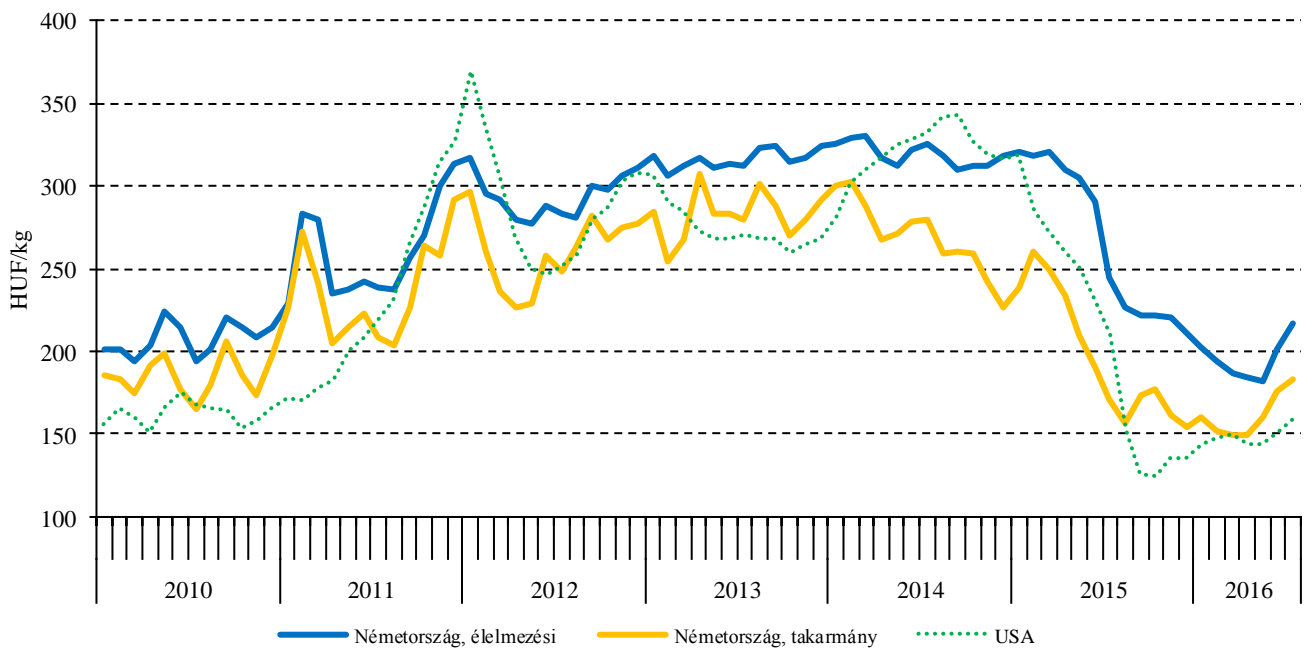
Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

18. ábra: A sovány tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)



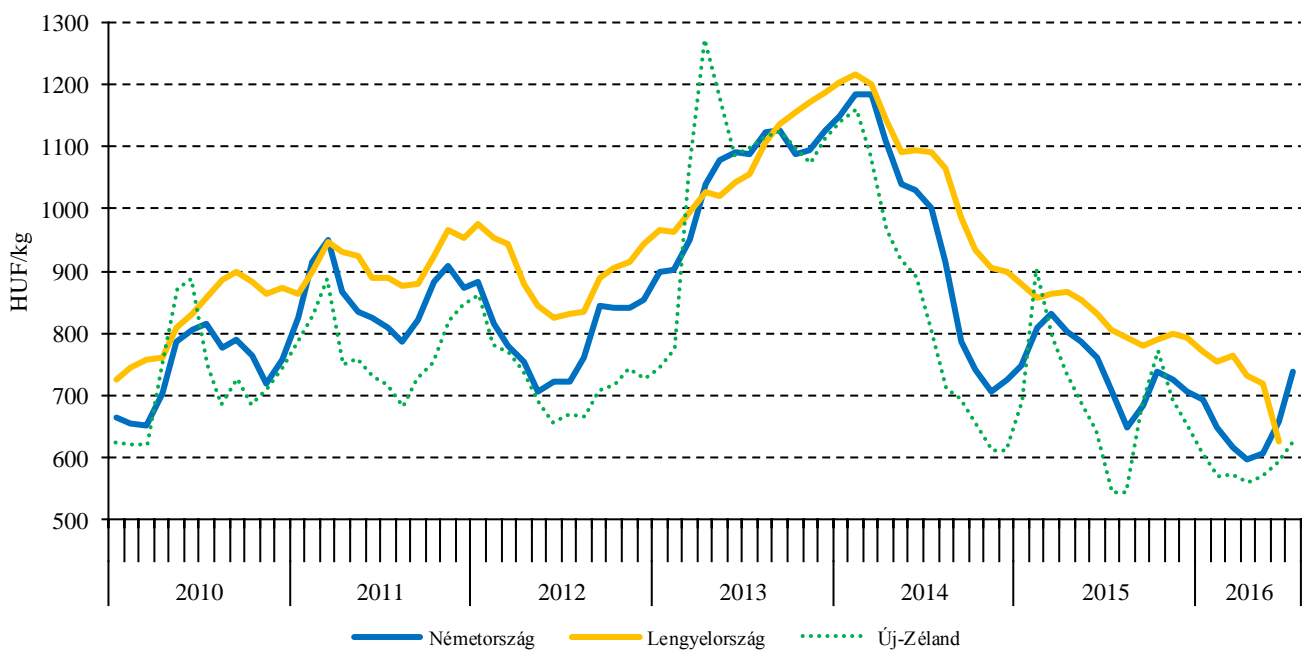
Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

19. ábra: A tejsavópor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)



Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.
 Forrás: ZMP, Kempteni árutózsde, USDA

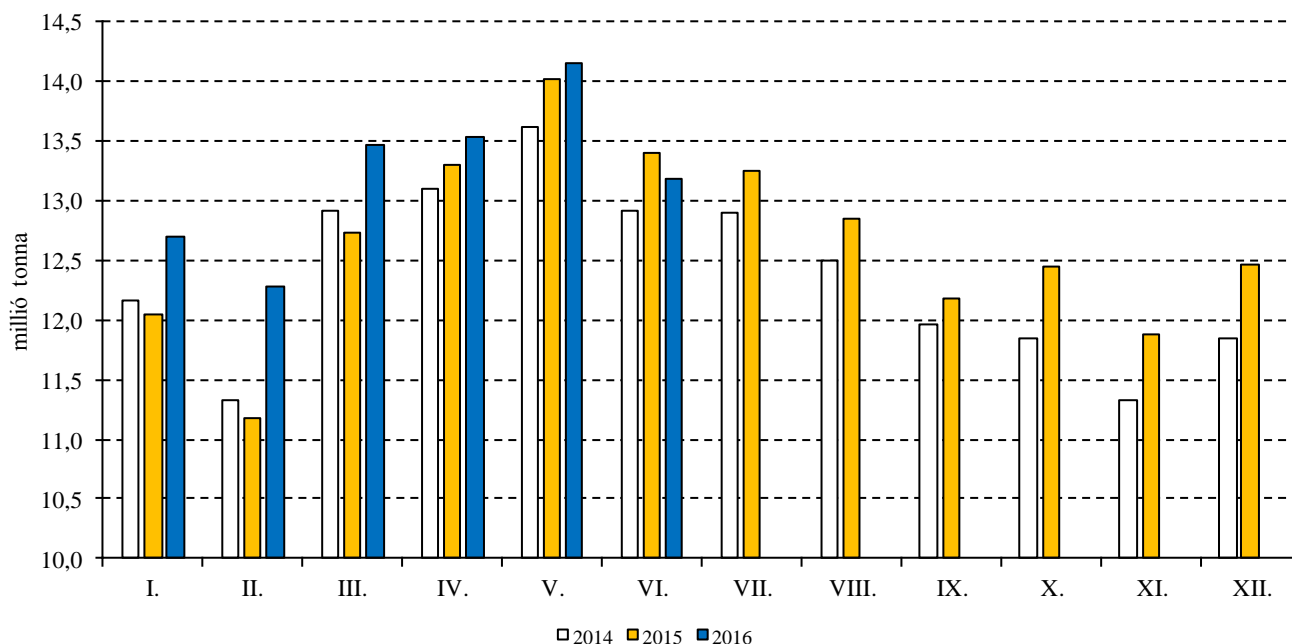
20. ábra: A teljes tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)



Forrás: ZMP, Kempteni árutózsde, IERIGZ – PIB, USDA

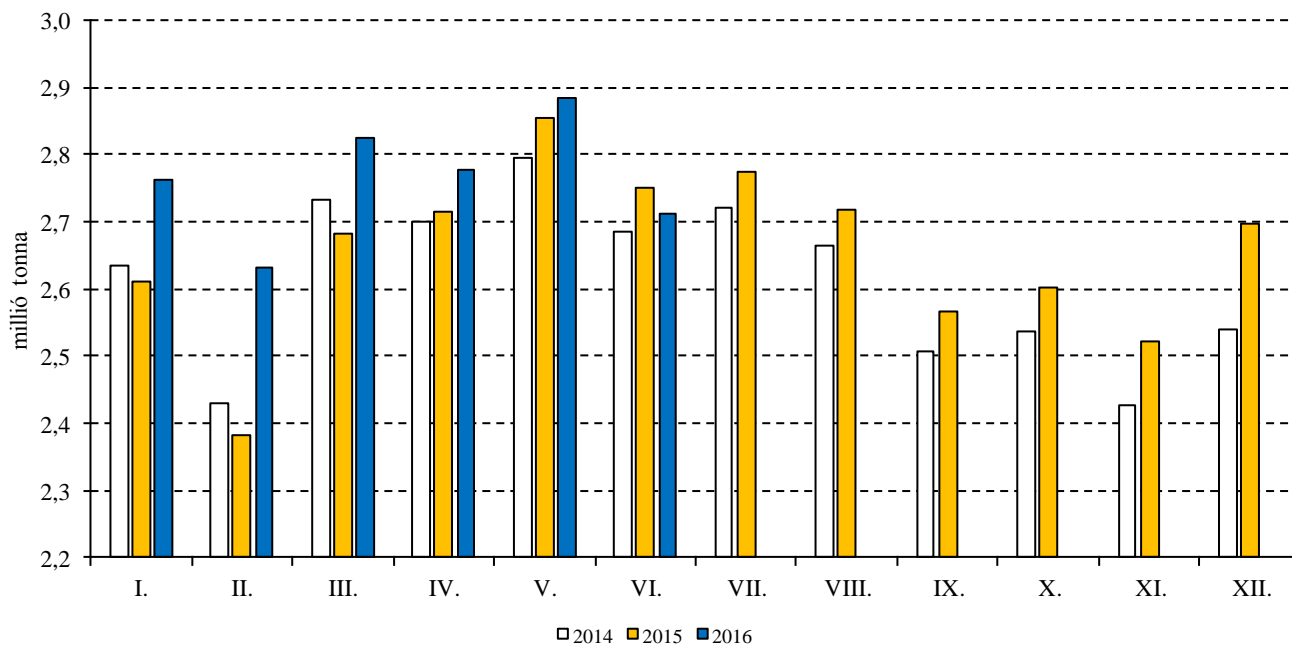
Tejfelvásárlás

21. ábra: Az Európai Unióban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)



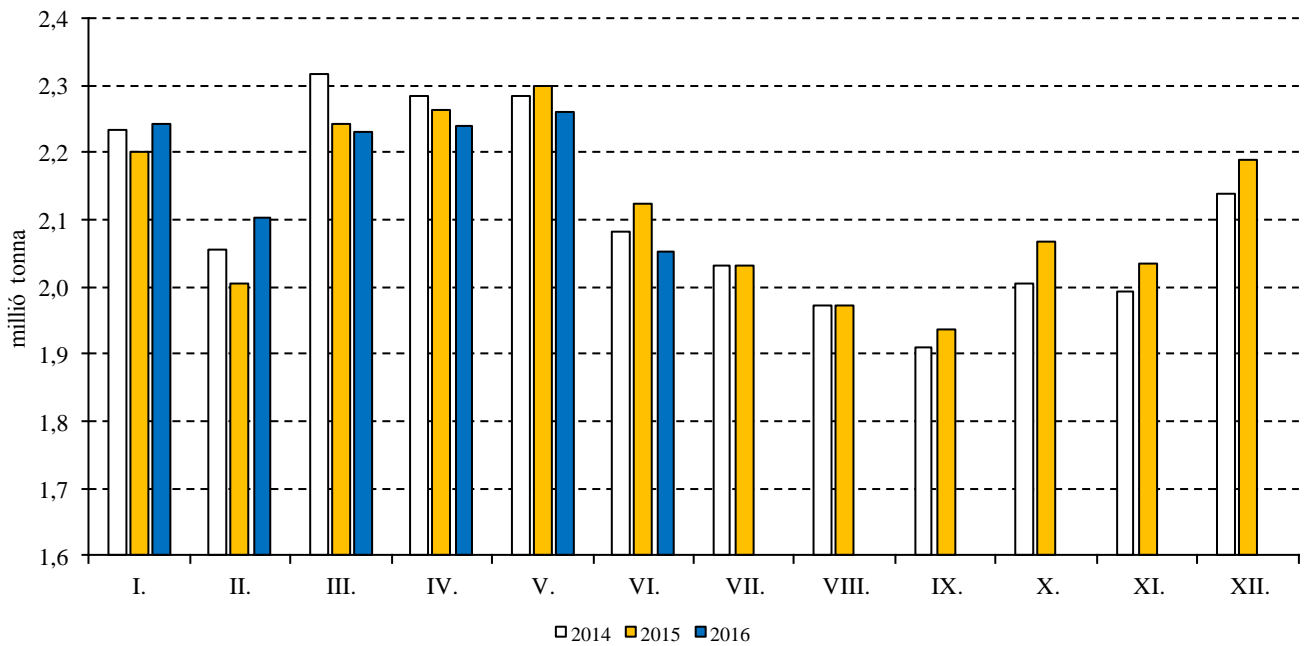
Forrás: Eurostat

22. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)



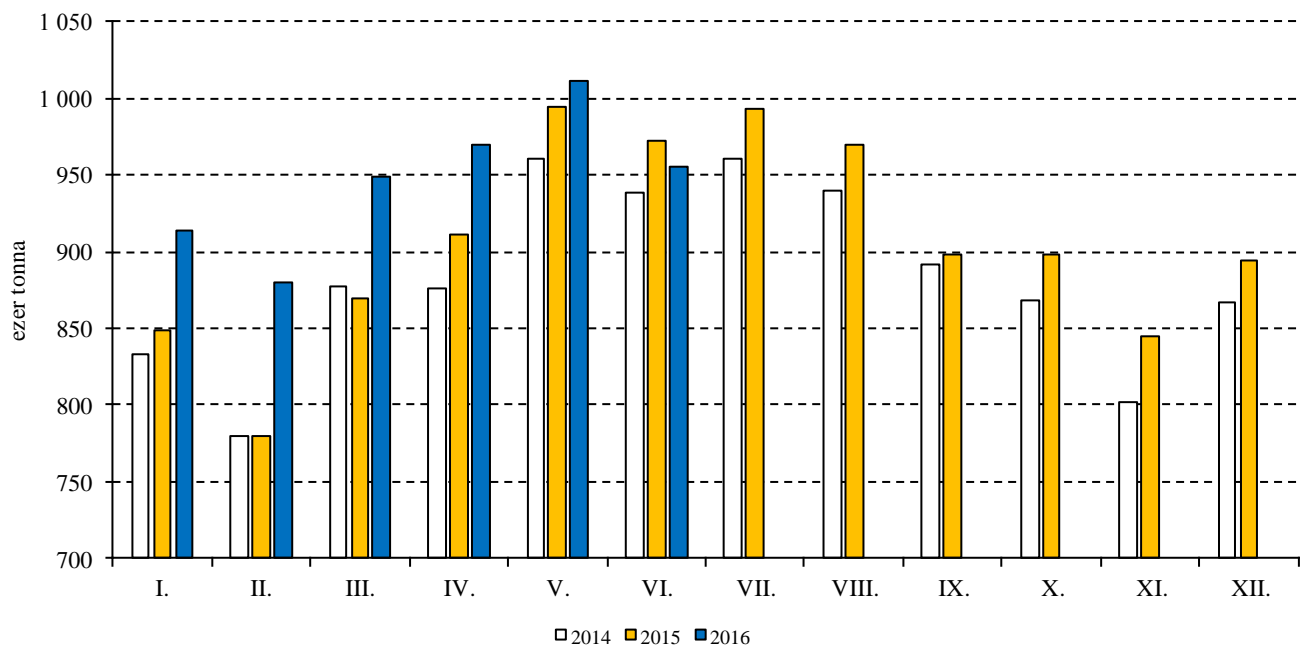
Forrás: Eurostat

23. ábra: A Franciaországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)



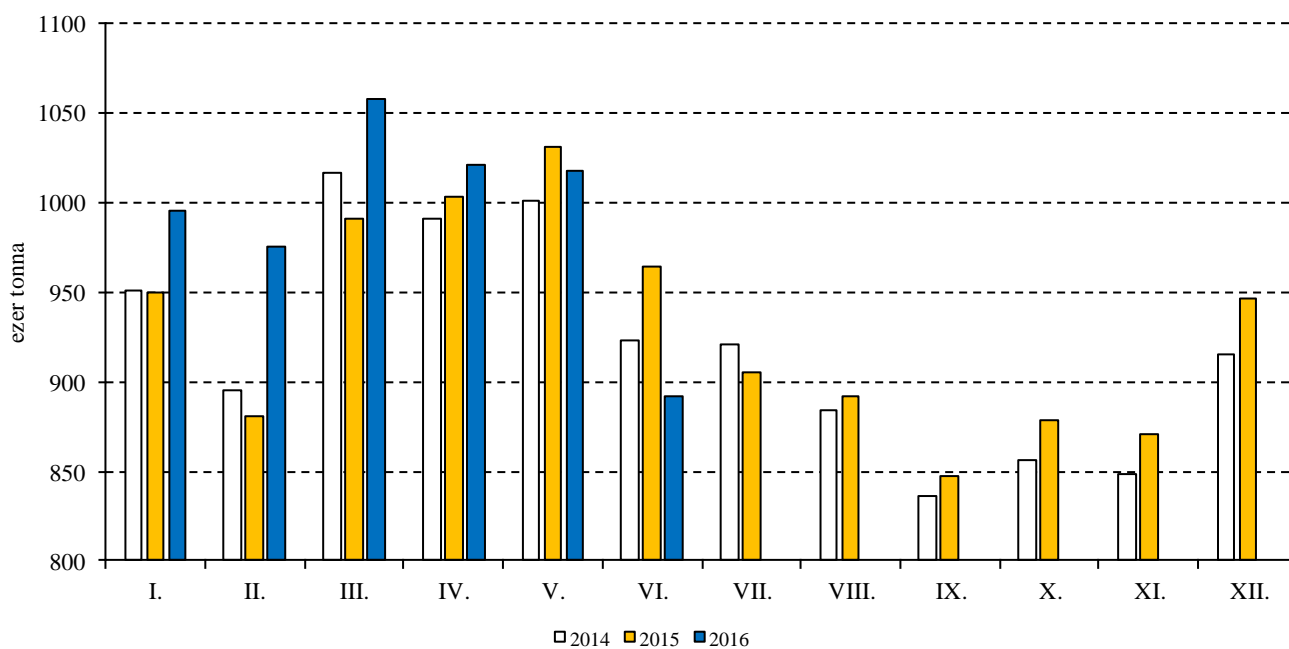
Forrás: Eurostat

24. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)



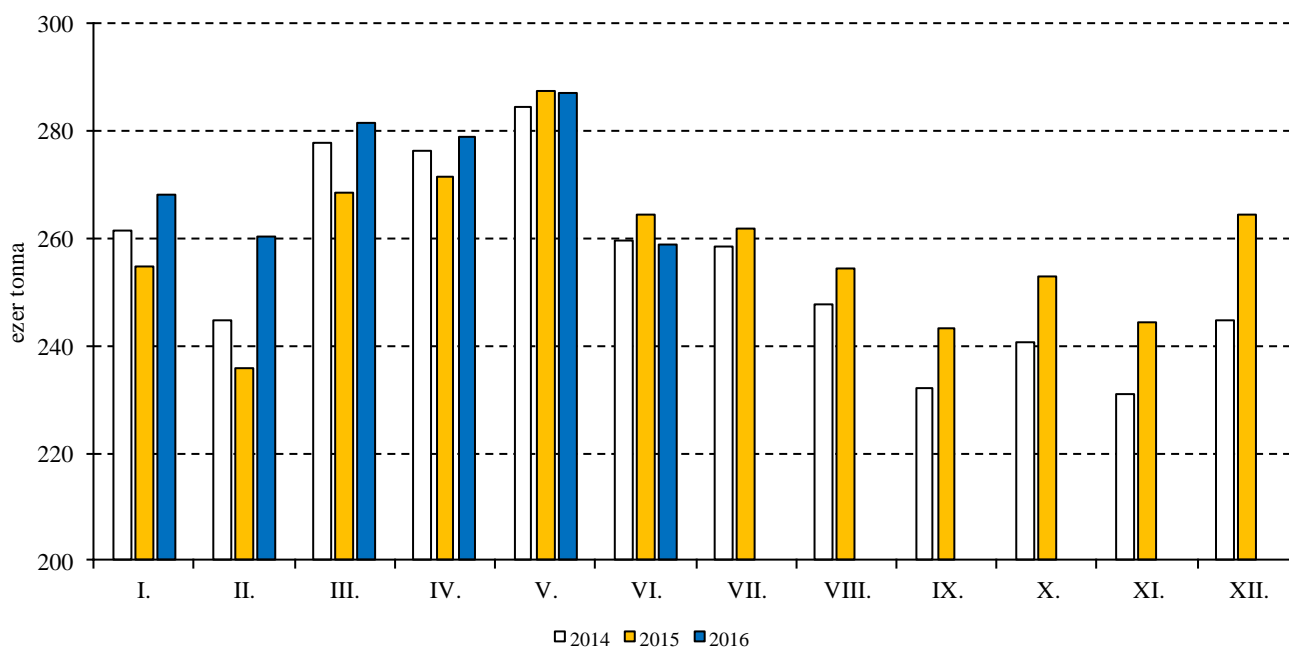
Forrás: GUS

25. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)



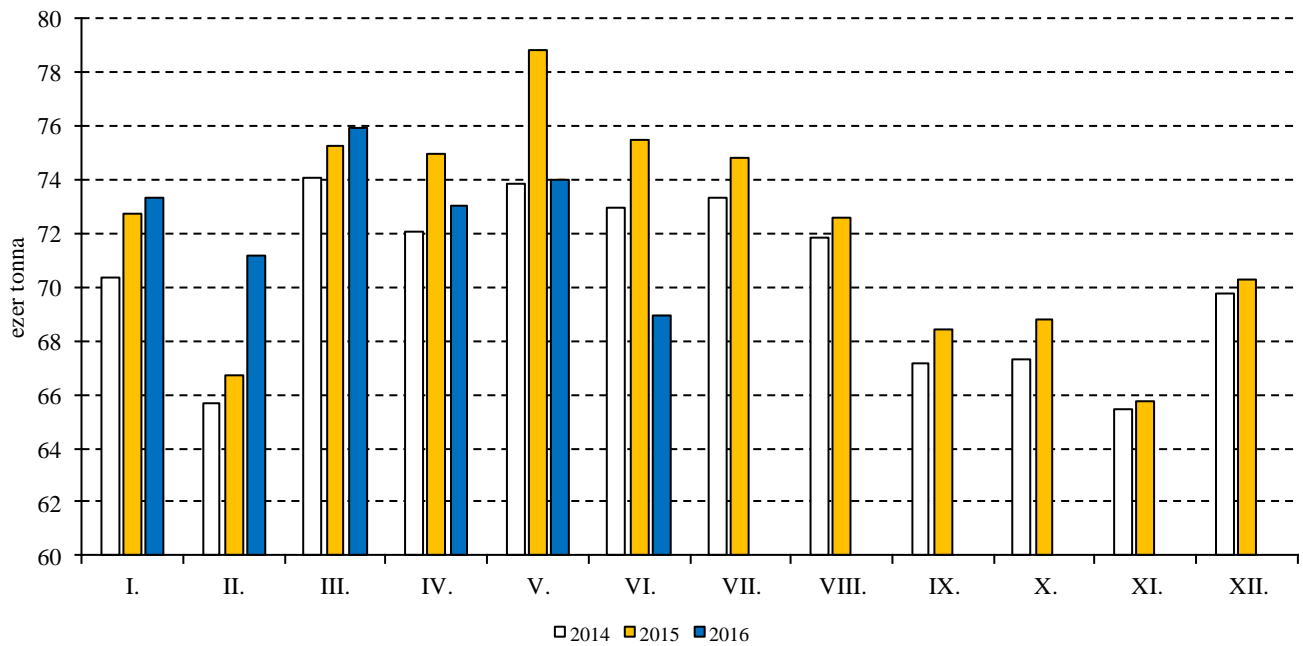
Forrás: AGEA-CLAL

26. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)



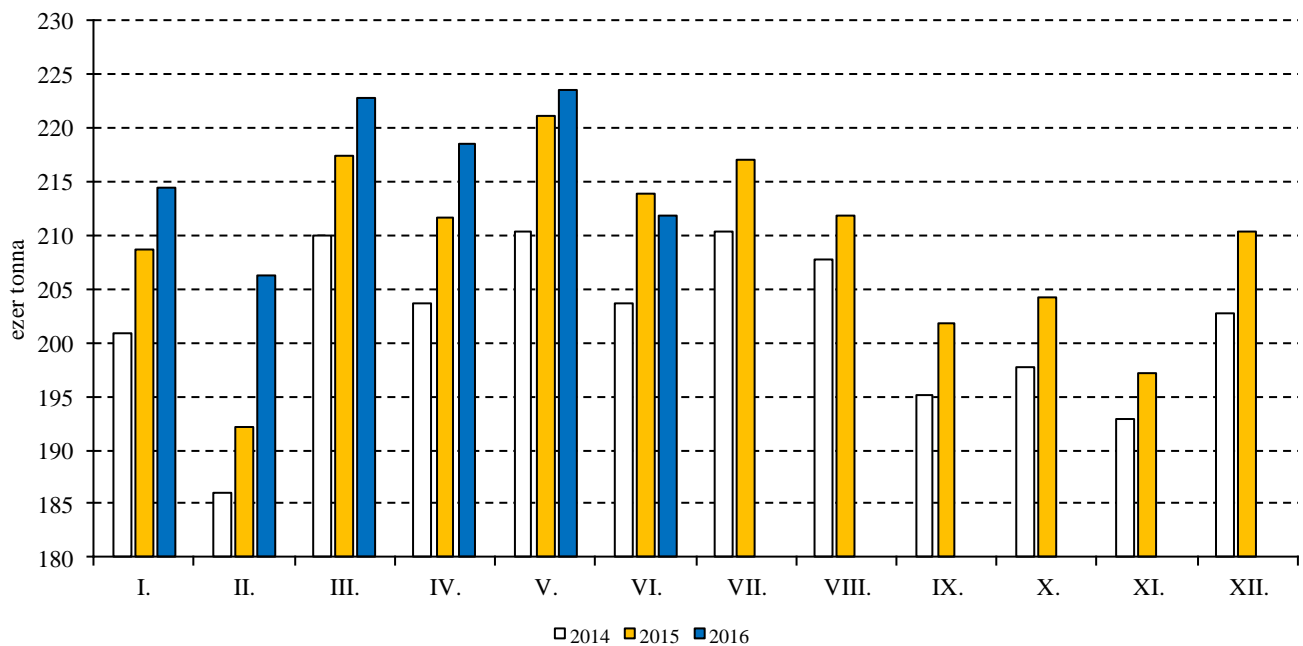
Forrás: AMA

27. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)



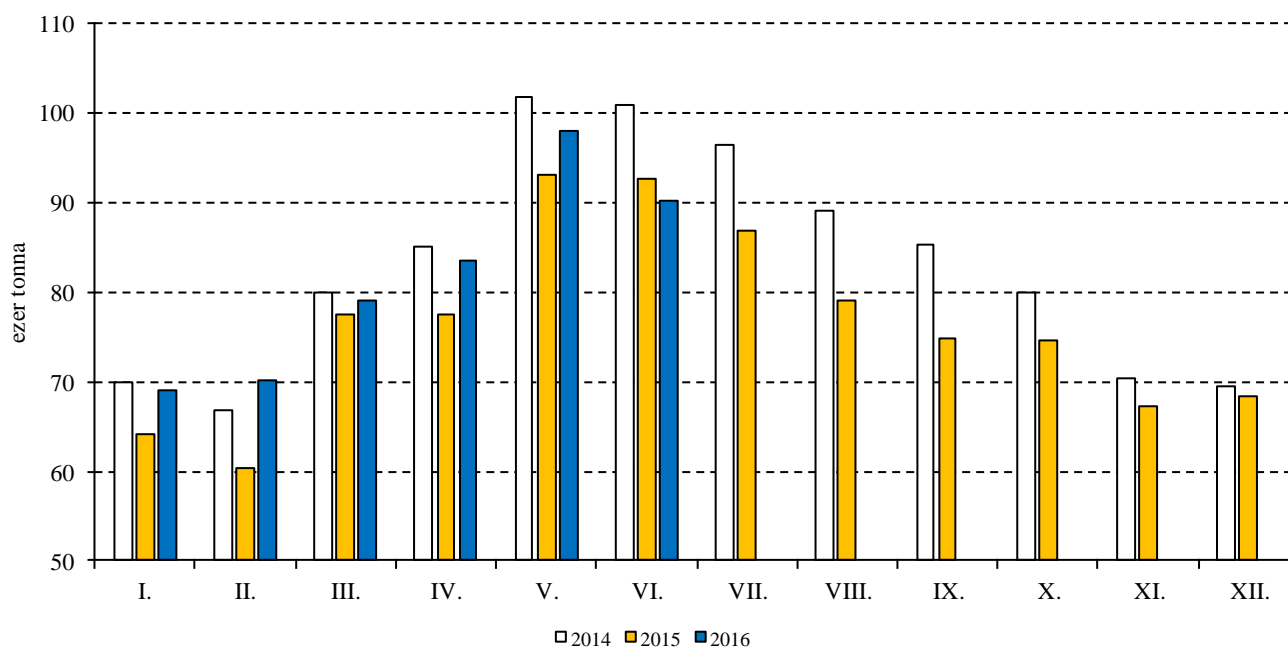
Forrás: APA

28. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)



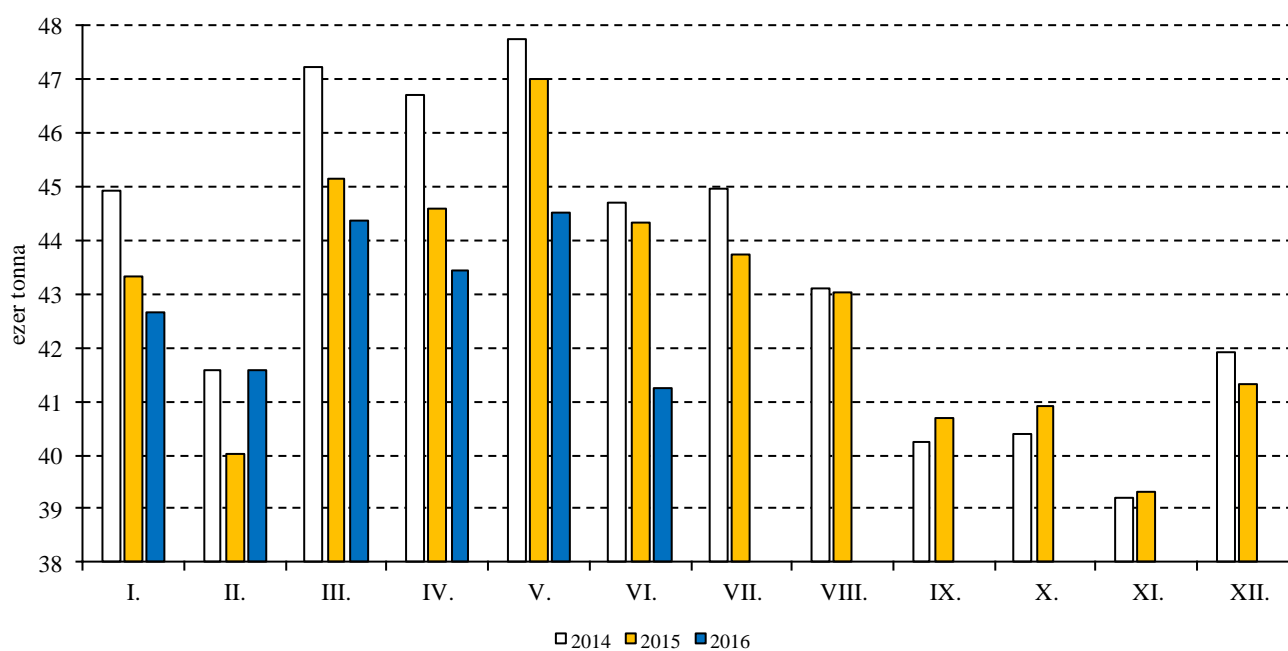
Forrás: MZCR

29. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)



Forrás: INSSE

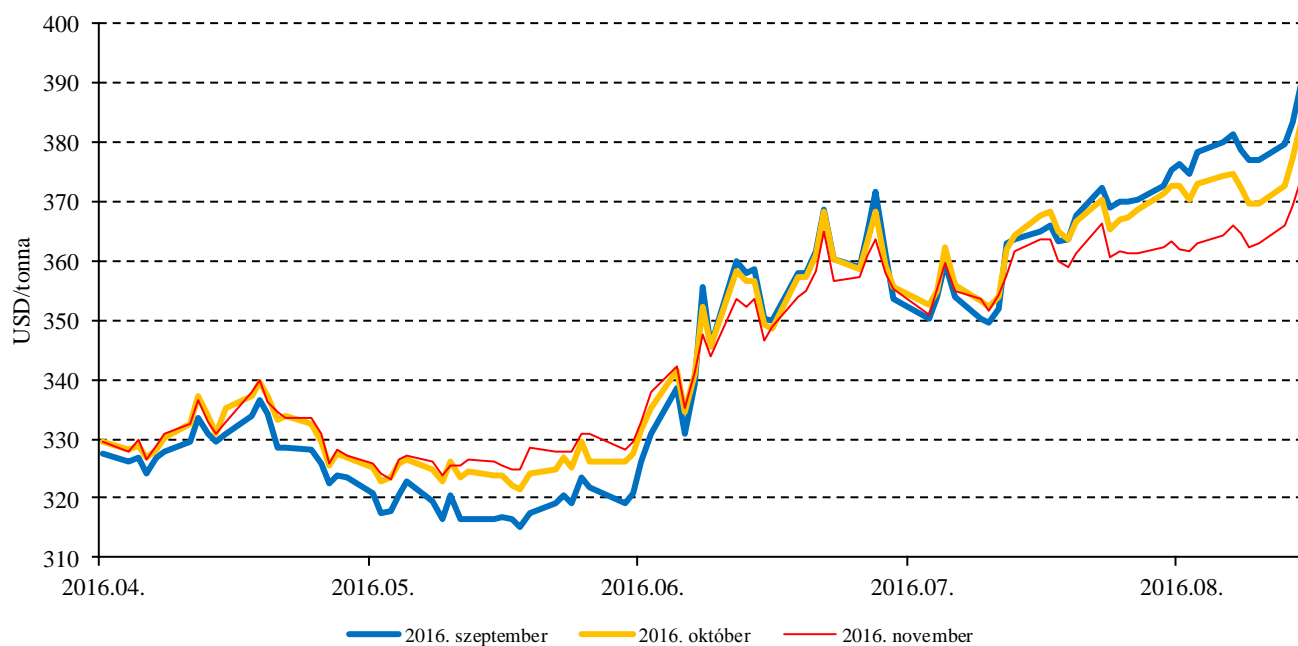
30. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)



Forrás: DZS

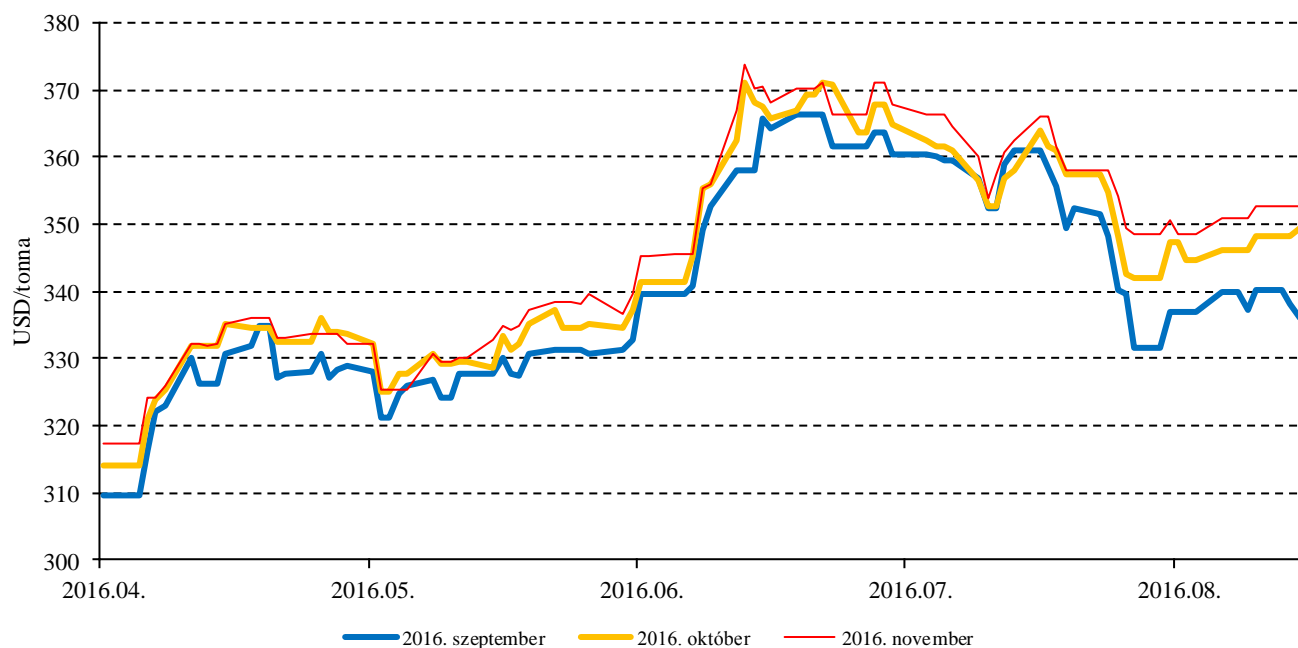
Határidős jegyzések

31. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)



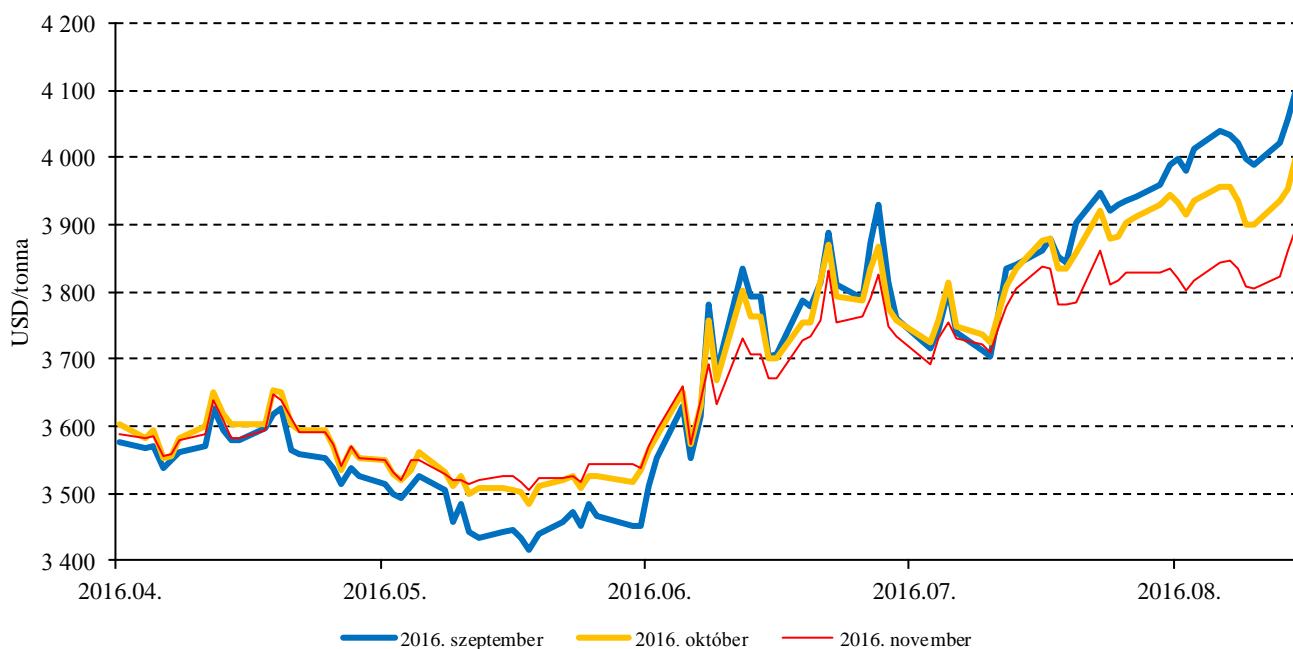
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)



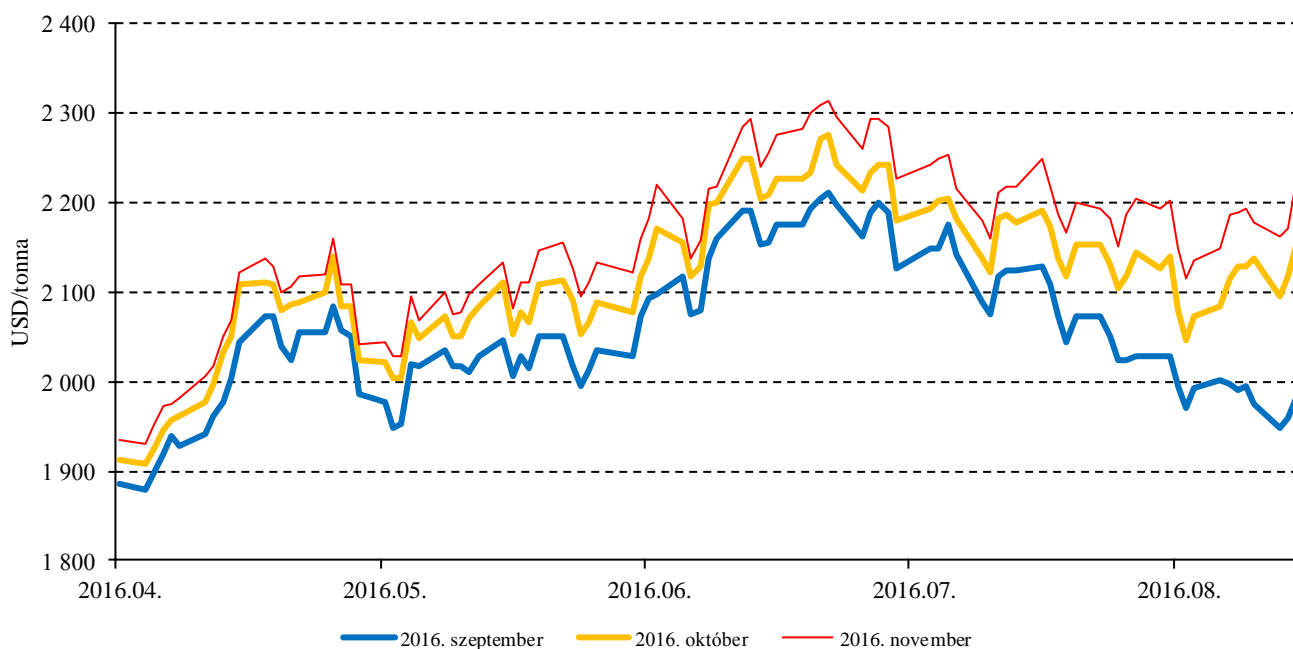
^{a)} A vaj és a tejpor előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)



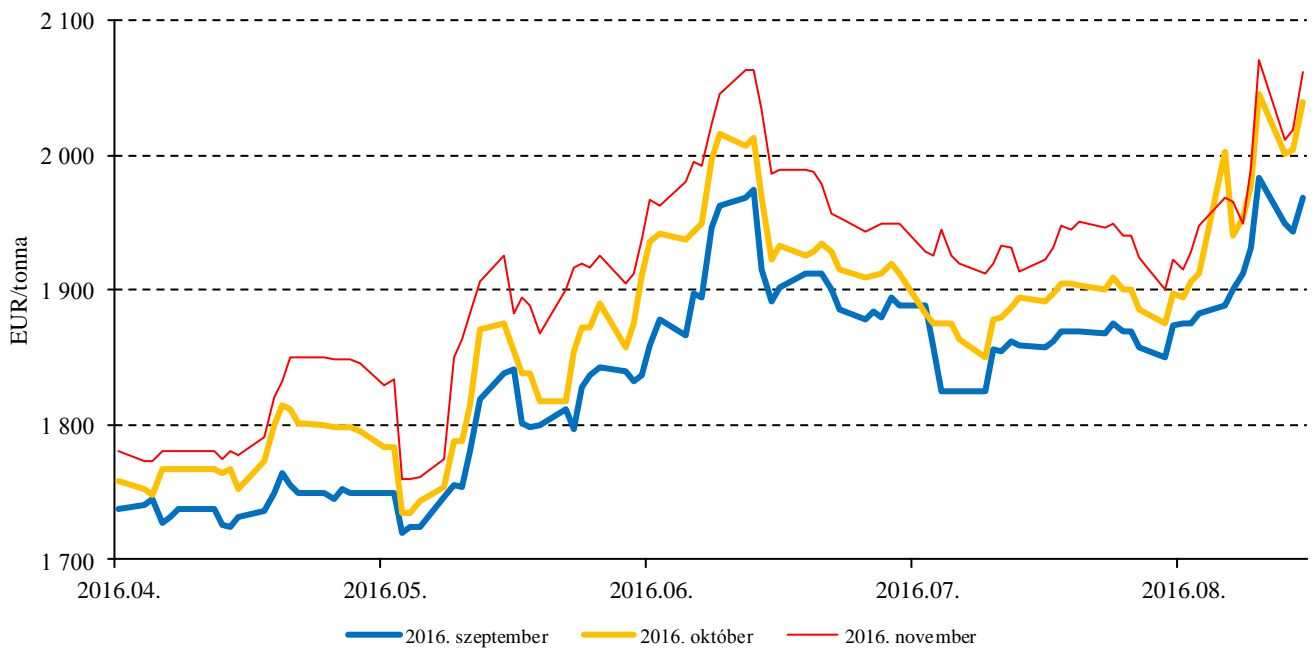
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

34. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)



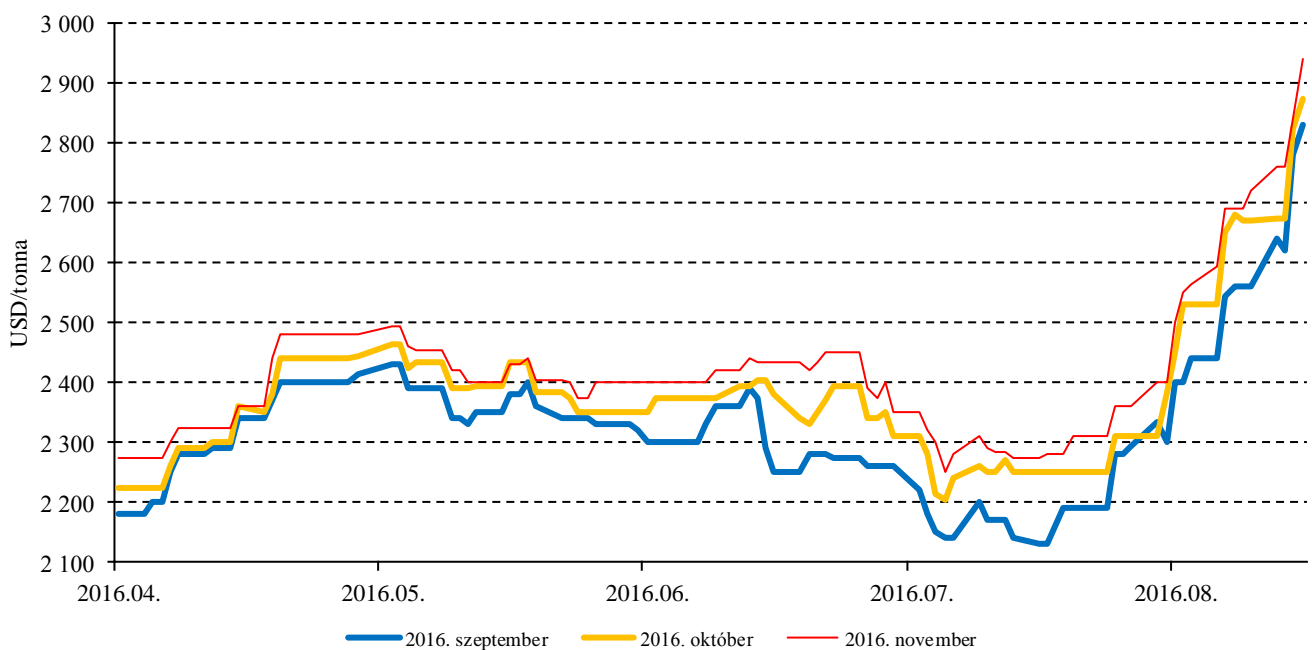
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

35. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a lipcei árutőzsdén (2016)



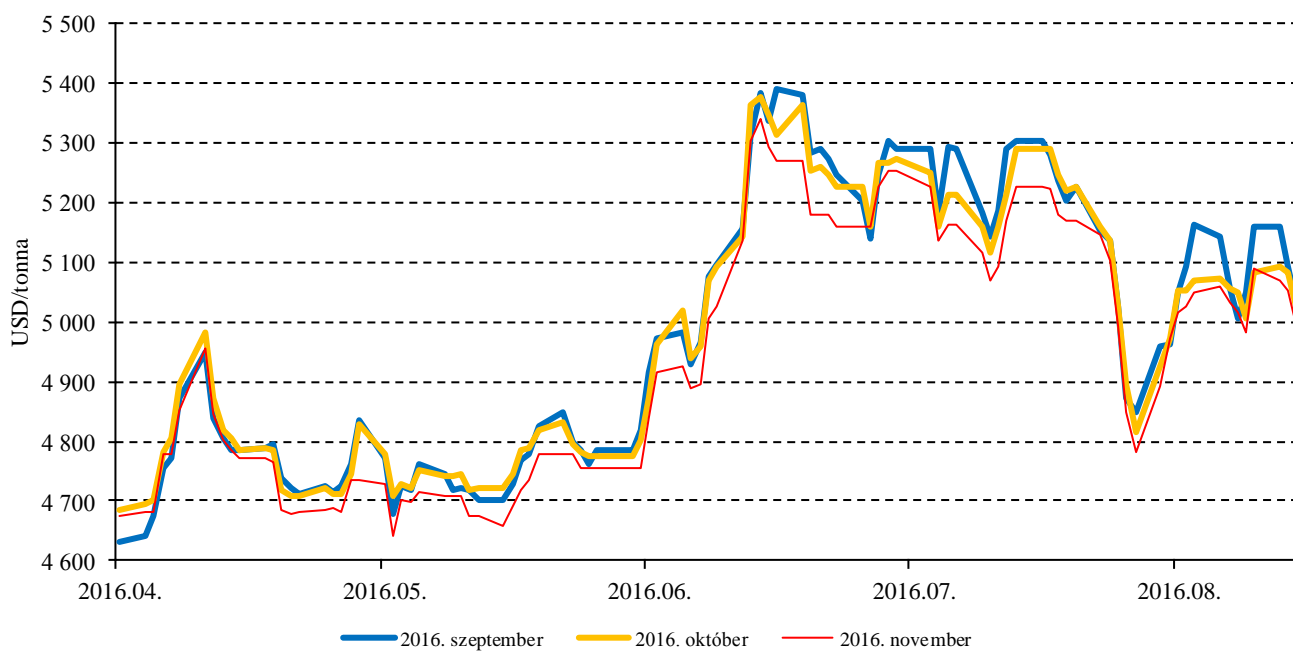
Forrás: European Energy Exchange

36. ábra: A teljes tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2016)



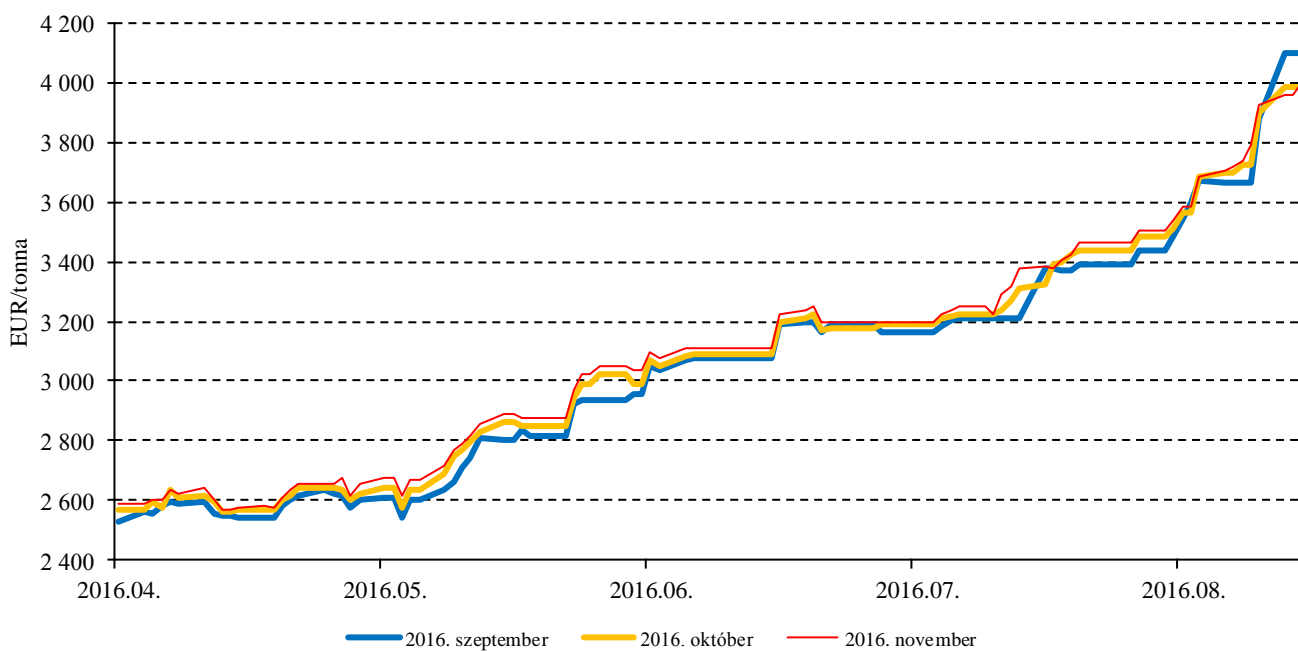
Forrás: NZX

37. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)



Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

38. ábra: A vaj napi jegyzése a lipcei árutőzsdén (2016)



Forrás: European Energy Exchange

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejiaca (2012-2017)

	2012	2013	2014	2015 ^{a)}	2016 ^{b)}	2017 ^{b)}	2016/2015 (százalék)	2017/2016 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,04	23,26	23,32	23,40	23,16	22,86	98,94	98,72
EU-15	17,55	17,82	17,94	18,19	18,10	17,95	99,50	99,20
EU-13	5,49	5,44	5,38	5,22	5,06	4,91	97,00	97,00
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 470	6 483	6 741	6 876	7 042	7 161	102,41	101,69
EU-15	7 057	7 040	7 278	7 368	7 499	7 592	101,78	101,24
EU-13	4 594	4 660	4 951	5 163	5 407	5 582	104,73	103,25
Tejtermelés (millió tonna)	152,14	153,81	159,82	163,58	165,72	166,32	101,31	100,36
EU-15	124,09	125,65	130,79	134,25	135,96	136,54	101,27	100,43
EU-13	28,04	28,16	29,03	29,33	29,76	29,78	101,48	100,04

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2011-2016)

	2011	2012	2013	2014	2015 ^{a)}	2016 ^{b)}	2015/2014 (százalék)	2016/2015 (százalék)
Európai Unió	138 220	139 000	140 100	146 500	149 600	151 600	102,12	101,34
Egyesült Államok	89 020	91 010	91 277	93 485	94 620	96 343	101,21	101,82
India	53 500	55 500	57 500	60 500	64 000	68 000	105,79	106,25
Kína	30 700	32 600	34 300	37 250	37 550	38 000	100,81	101,20
Oroszország	31 646	31 831	30 529	30 499	30 550	30 085	100,17	98,48
Brazília	22 449	23 008	24 259	25 489	26 300	27 100	103,18	103,04
Új-Zéland	18 965	20 567	20 200	21 893	21 582	21 150	98,58	98,00
Mexikó	11 046	11 274	11 294	11 464	11 736	11 934	102,37	101,69
Ukrajna	10 804	11 080	11 189	11 152	10 700	10 100	95,95	94,39
Argentína	11 470	11 679	11 519	11 326	11 552	10 000	102,00	86,57
Ausztrália	9 568	9 811	9 400	9 700	9 800	9 700	101,03	98,98
Kanada	8 400	8 614	8 443	8 437	8 682	8 685	102,90	100,03
Japán	7 474	7 631	7 508	7 334	7 375	7 340	100,56	99,53
Egyéb	8 741	9 243	9 103	9 300	9 642	9 770	103,68	101,33
Összesen	452 003	462 848	466 621	484 329	493 689	499 807	101,93	101,24

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

